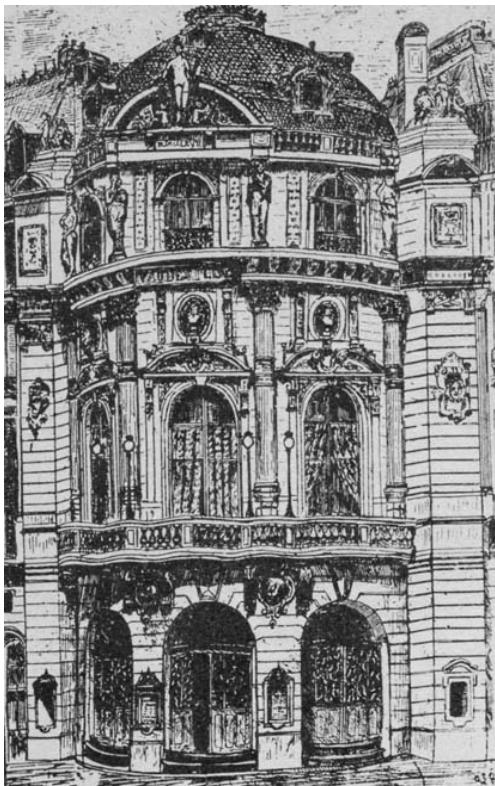

Le purga de Bébé

Georges Feydeau

traduction in interlingua per Onofrio Notarstefano

Le purga de Bébé

traducite in interlingua per Onofrio Notarstefano, Italia.

Composition: Thomas Breinstrup. Consilios linguistic: Ferenc Jeszenszky. Publicate: junio 2008

© 2008 Onofrio Notarstefano e Union Mundial pro Interlingua

Tote derectos reservate. Iste texto es facite disponibile pro uso non-commercial solmente. Tote formas de re-vendita o re-distribution electronic o imprimite es prohibite sin permission in scripto. Nulle parte de iste publication pote assi esser reproducite, copiate, conservate in un sistema de cercar o transmittite in ulle forma o per ulle metodo: graphic, electronic, mechanic, photographic, registrate sur disco o cassetta, transferite a bases de datos o in altere maniera sin permission in scripto. Es permitte citar in recensiones con indication del fonte.

Bibliotheca electronic in interlingua

www.interlingua.com

Le Bibliotheca electronic in interlingua es un collection de eLibros, redigite e publicate per le Union Mundial pro Interlingua (UMI), www.interlingua.com

GEORGES FEYDEAU

Georges Feydeau, (1862-1921) eseva un scriptor francese de comedias qui ha agite durante “La Belle Epoque”.

Ille nasceva a Paris e arrivava al successo in 1889 con le comedia “Tailleur pour dames”. Feydeau habeva studite le obras de Eugène Labiche, Henri Meilhac e Alfred Hennequin, ma deveniva in breve ille mesme un maestro del genere comic.

Su labores es complexe e exhilarante mechanismos facite per miscompresiones e coincidentias

Inter su 60 obras es famose “Une puce à l'oreille”, “La Dame de Chez Maxim”, “Hortense a dit: “J'm'en fous!””, “L'Hôtel du libre échange” e “Le Dindon”.

Le critica de su tempore considerava Feydeau solo un habile artisano del spectaculo legier, hodie, in vice ille es recognoscite como un scriptor de comedias inter le plus grande de su epocha. Ille es anque vidite como un precursor del theatro Dada e del theatro del Absurdo.

LE PURGA DE BÉBÉ

(*On purge Bébé*)

Acto Unic

per Georges Feydeau

traduction in interlingua per Onofrio Notarstefano

PERSONAGES

JULIE FOLLAVOINE

BASTIEN FOLLAVOINE

ADHÉAUME CHOUILLOUX

CLÉMENCE CHOUILLOUX

ROSE

HORACE TRUCHET

TOTO, 7 annos

4

STUDIO DE FOLLAVOINE

Le scena: a sinistra, porta que da accesso al camera de Follavoine.

A sinistra, anque, porta que communica con le camera del Seniora Follavoine. In le fondo, in le medio, porta que da sur le vestibulo. A ambe le lateres del porta de fondo, un mobile libreria con le battentes a

rete e foderate, al interior, con pannos a plicas, in modo a celar al vista le interior (le battente de sinistra del libreria de dextra debe esser fixe; il es retro a iste battente que essera mittite le duo vasos de nocte, que debe esser invisibile al publico quando on debera aperir le libreria). A dextra, in quasi le totalitate de iste latere, un grande fenestra in quatro partes con cortinas super le vitros e grande cortina super le duo partes. A dextra, in le medio del scena, un grande scriptorio, super illo documentos, libros, un dictionario, papiros, e un buxo continente elasticos de gumma. In le tiratorio al dextra del actor, un buxo con pastillas de mentha. Sub le scriptorio un corbe pro papiro. Retro le scriptorio un confortabile pro scriptorio. Ante le scriptorio, a su extremitate dextre, un confortabile. A sinistra del scena, un sofa. A sinistra del sofa, un parve tabula basse. A dextra, e verso le fundo del sofa, un sede.

SCENA I**5**

Follavoine, Rose

(Quando se leva le tela, Follavoine, curve super le scriptorio, le gamba sinistre flectite super le confortabile, consulta le dictionario).

FOLLAVOINE (*con le dictionario aperite super le tabula*)

Vide nos le insulas Hebridas?... le Hebridas?... le Hebridas?

(*Alicuno batte al porta: Follavoine sin levar le capite e in tono enoiate*) Aaah! Entra! (*A Rose qui appare*) Beh? Que ha il?

ROSE (*entrante*) Le seniora vos desira.

FOLLAVOINE (*immergente se de nove in le dictionario. E bruscamente*) Ben, que illa veni! Si illa vole parlar me, illa sape ubi io es.

ROSE (*qui ha venite usque quasi a medietate del scena*) Le seniora es in banio, illa non se pote incommodar.

FOLLAVOINE Ah si? Ben, anque io non pote! Il me displace! Io labora.

ROSE (*indifferente*) Ben, senior. (*Illa se allontana*).

FOLLAVOINE (*altiante le capite, ma non lassante le dictionario, sempre brusc*) In breve, on pote saper lo que illa vole?

ROSE (*qui, al demanda de Follavoine, se ha haltate*) Io non lo sape, senior.

FOLLAVOINE Alora que vos va e lo demanda a illa!

ROSE Si, senior. (*Illa se allontana*).

FOLLAVOINE Ma reguarda un paoco! (*appellante Rose in le momento in le qual illa exi*) Expecta, vos...!

ROSE (*retornante*) Senior?

FOLLAVOINE Per caso, le... le Hebridas...?

ROSE (*non comprende*) Que?

FOLLAVOINE Le Hebridas! Non sape vos ubi illos es?

ROSE (*stupefacite*) Hebridas?

FOLLAVOINE Si.

ROSE Ah! No!... No!!! (*Como pro justificar se*) Non es io le persona qui mitte ordine ci! Le seniora lo face!

FOLLAVOINE (*facente se erecte e claudente le dictionario, ma mantenente inter le paginas de illo le digito indice pro non perder le signo*) Que? Que significa “non es io qui mitte ordine”? Le Hebridas es insulas! Ignorante!... Terra circumferite per aqua., non sape vos que es?

ROSE Terra circumferite per aqua?

FOLLAVOINE Si! Terra circumferite per aqua, como se appella illo?

ROSE Fango?

FOLLAVOINE (*altiante le spatulas*) Ma no, non fango! Es fango quando il ha pauc terra e pauc aqua; ma, quando il ha multe terra e multe aqua le nomine es insulas!

ROSE (*confuse*) Ah?

FOLLAVOINE Secur! Isto es le Hebridas! Insulas! E assi illos non se pode trovar in casa!

ROSE (*volente facer creder haber comprehendite*) Ah! Si... illos es foras!

FOLLAVOINE (*altiante le spatulas*) On comprende que illos es foras!

ROSE Ah! Ben... no... io non los ha vidite.

FOLLAVOINE (*lassante le scriptorio e pulsante con familiari-*

tate Rose verso le porta) Si, ben, gratias, il suffice assi!

ROSE (*como pro justificar se*) Io es a Paris desde pauc tempore...

FOLLAVOINE Si! ... Si, si!

ROSE E io va foras casa raramente...!

FOLLAVOINE Ma si, ma si,... ben... que vos va!... Que vos va al seniora!

ROSE Si, senior! (*Exi*).

FOLLAVOINE Ma sape nihil iste juvena! Nihil! Que la ha inseniate le schola? (*Va usque al scriptorio, al qual ille se appoia*) “Non es illa qui ha mittite in ordine le Hebridas”! Io lo crede! (*Ille reprende le lectura del dictionario*) Hebridas... Hebridas... (*Al publico*) Il es incredibile! Io ha trovate ebrie, ebrietate, ebulliente, ebullientia,... ma de Hebridas non mesmo le putor! On trova nihil in iste encyclopedia! (*Ille relege le pagina que ha sub le oculos*).

SCENA II

8

Follavoine, Julie

JULIE (*veniente ab un porta. Illa ha habitos pro le labor de casa: un specie de jaco, cuje cinctura, non nodate, pende retro, sottana de seta super le camisa de nocte que on vide in basso; buclatores super le*

capite; calcea que pende super le pantoflas. Illa ha in mano un situla plen de aqua) Ben, dice me? Non te pote tu incommodar?

FOLLAVOINE (*anhelante*) Ah! Io te preca, non entrar sempre como un furia!... Ah!

JULIE (*excusante se ironicamente*) Oh! Excusa... (*con le labios stricte e in tono dulce*) Tu non te pote incommodar, eh?

FOLLAVOINE (*irritate*) Ben!? E tu? Proque deberea esser io a incommodar me plus tosto que tu?

JULIE (*con un surriso acide*) Il es un cosa juste! Il es un cosa juste! Nos es maritate, assi!...

FOLLAVOINE Cosa, cosa? Que cosa significa isto?

JULIE (*como supra*) Ah! Si io esseva le sposa de un altere.., alora forsan...

FOLLAVOINE Ah! Lassa me in pace! Io es occupate, ecce!

JULIE (*mittente le situla in le medio del camera e vadente a sinistra*) Occupate! Le senior es occupate! Que vos audi!

FOLLAVOINE Si, io es occupate! (*vidente le situla*) Ah!

JULIE (*vertente se post le exclamacion de Follavoine*) Beh?

FOLLAVOINE Ah ben, tu es folle! Anque tu situla tu me porta, ora?

JULIE Qual “mi situla”? Ubi es “mi situla”?

FOLLAVOINE (*indicante lo*) Ecce, illo!

JULIE Ah! Es nihil! (*Con le maxime naturalitate*) Es le aqua

immunde del banio.

FOLLAVOINE E que vole tu que io face de illo?

JULIE Ma non es pro te! Io debe ir a a vacuar lo.

FOLLAVOINE Ci?

JULIE Ma no, non ci! Qual stupiditate tu dice! Io non ha le habito de vacuar le aqua immunde in tu camera; io ha bon senso, io!

FOLLAVOINE Alora proque tu me lo porta ci?

JULIE Ma pro nihil! Io habeva le situla in mano pro ir a vacuar lo, quando Rose ha venite a informar me super tu sympathetic responsa; alora, pro non facer te expectar...

FOLLAVOINE Non poteva tu lassar lo foras del porta?

JULIE Ah, ben! Tu me enoia, lo sape tu? Si iste cosa te da tanto enoio tu debeva incommodar te quando io te ha facite clamar per Rose; ma le senior esseva occupate! A facer que? On pote saper?

FOLLAVOINE (*murmurante*) Un cosa.

JULIE Que cosa?

FOLLAVOINE Un.. un cosa!... Io cercava le insulas Hebridas in le encyclopedia.

JULIE Le insulas Hebridas? Forsan tu es folle! Vole tu ir illac?

FOLLAVOINE No, io non vole ir illac!

JULIE (*in tono disdignose, sedente se super le sofa*) E alora que

face tu de illos? Que cosa pote interessar a un fabricante de articulos hygienic e sanitari saper ubi se trova le Hebridas?

FOLLAVOINE (*sempre murmurante*) Si tu crede que io ha interesse! Imagina tel.... Ma il es pro Bébé. Ille fa certe demandas! Parola mie, le pueros imagina que le genitores sape toto! (*Imitante le filio*) *Papa*, ubi es le Hebridas? (*Reprendente le tono murmurante pro imitar se mesme*) Que? (*De nove ille imita le filio*) Ubi es le Hebridas, *papa*? Io habeva comprehendite benissimo, io lo ha facite repeter a ille assi, pro... (*imprecante*). Ubi es le Hebridas! E que sape io de isto! Tu lo sape ubi illos es?

JULIE Ben, si, es... io los ha vidite super le atlante; non io non rememora ora ubi...

FOLLAVOINE (*vadente a seder se al scriptorio super le qual ille mitte le encyclopedie aperite al pagina que ille habeva consultate*) Ah! Assi anque io lo sape! Ma io non poteva responder in iste modo al infante! Que cosa haberea pensate ille! Io ha cercate un escappatoria facente le voce alte “Psst! Via! Illo non es un affaire tue! Le Hebridas non es cosa pro infantes”!

JULIE Belle idea! Isto es stupide!

FOLLAVOINE Si. Illo non ha essite un idea multo genial. Bébé me ha explicate que on tractava de un demanda que on habeva facite a ille a schola.

JULIE (*altiante le spatulas*) Il non necessitava multo a comprenderlo!

FOLLAVOINE Mah! Qual besonio il ha de facer studer le geographia al pueros, hodie!... Con le ferrovias, le pyroscaphos que porta vos ubi vos vole!... E le horarios, super le quales on pote trovar qualcunque localitate!

JULIE Eh? Que? Ma que cosa tu dice?

FOLLAVOINE Ma si! Forsan tu, quando tu vole ir in qualche loco, consulta le atlante? E alora?

JULIE Ma alora, le infante? (*Levante se e prendente le situla, passante*) Tu non le ha adjutate. Tu le ha lassate sol con su problema.

FOLLAVOINE Eh, no! Io ha facite le facie serie, de qui saperea benissimo responder, ma ille non vole parlar, e io le ha dicite “Puero mie, si io te suggere tu non apprende; cerca trovar lo tu! Si tu non succede, ben, alora, io te lo dicera”.

JULIE (*presso Follavoine, a sinistra del scriptorio*) Que cosa le dicera tu ? Povre filio mie!

FOLLAVOINE Io ha sortite ex su camera con aere indifferente, e, claudite le porta, io ha subito prendite le encyclopedia, convincite que io los haberea trovate. Ah!
Belle encyclopedia!

JULIE Non ha il?

FOLLAVOINE Il non ha.

JULIE In le encyclopedia? (*Illa depone a terra le situla, a sinistra del scriptorio, e allontana le marito pro consultar le encyclope-*

dia) Ah! No, il es impossibile!

FOLLAVOINE (*veniente ab le extreme dextra*) Oh! Reguarda, reguarda!... No! Comocunque tu deberea dicer al inseniente que ille non debe plenar le cranio de nostre povre infante con cosas que anque le adultos non sape e que non se trova mesmo in le encyclopedia.

JULIE (*que se ha sedite e que fixa le pagina aperite del volumine*) Ah! Ben! Isto!

FOLLAVOINE Que il ha?

JULIE Es il in le littera zeta que tu ha cercate?

FOLLAVOINE (*un paoco stupefacite*) Eh ?... ma... si...

JULIE (*altiante le spatulas, con commiseration*) Le Hebridas in le littera z? Ah, beh, io lo crede ben que ille non los trovava!

FOLLAVOINE Proque? Illos non es in le littera zeta?
(*Ille va circum le scriptorio e retorna presso Julie.*)

JULIE (*cercante rapidemente in le volumine*) Ille demanda si illos non es in le littera zeta!

13

FOLLAVOINE E ubi illos es, alora?

JULIE (*haltante se a un pagina*) Ah! Mi car fabricante de articulos, val! Assi tu videra como illo es in le zeta! (*Illa lege le voce del littera e*) Eeeh!... Ebrie, ebrietate...

FOLLAVOINE Ma tu cerca in le littera e!

JULIE Certo que io cerca in le littera e!

FOLLAVOINE Fatiga inutile, il non ha. Ha jam reguar-

date io. Assi, pensante que Bébé non habeva comprendite ben, io ha comenciate a cercar in le littera zeta... Comocunque, Hebridas... Hebridas... Que vole illo significar? Nihil... In vice, Zebridas ...

JULIE In vice, Zebridas?

FOLLAVOINE Beh, qualcosa illo vole significar... Le insulas del zebras!

JULIE Ah! Ha tu unquam audite parlar del insulas del zebras?

FOLLAVOINE Io non es un explorator, io! E tu, qui parla tanto, ha tu trovate los in le littera e?

JULIE (*stupefacite*) No.

FOLLAVOINE Vide tu?

JULIE Como il es possibile?

FOLLAVOINE Io ha placer. Tu qui sape sempre toto plus que le alteres!

JULIE (*disconcertate*) Io non comprende.

FOLLAVOINE Si io te dice que il non ha in celle encyclopedia! Tu pote cercar los sub le littera que tu vole, il non ha! Illac tu trova solo le parolas que non te servi! (*Sedente super le sofa, e in tono acide*) Io vide que le seniora “fabricante de articulos sanitari” pote dar le mano al senior fabricante de articulos sanitari.

JULIE (*bruscamente*) In omne caso io ha cercate in le e, e

isto es un pauco plus logic que non in le zeta.

FOLLAVOINE (*altiante le spatulas*) Ah! Aaah! Plus logic in le e! Proque non in le hasha?

JULIE (*offendite*) In le hasha! In le hasha!... Que vole dicer tu con “in le hasha”? (*Cambiante legiermente tono*) Ma, totevia... in le hasha... proque no?... Ma si... Hebridas... Hebridas... me sembla justo que.., ma si! Ma si! (*Se basta super le volumine e lo consulta febrilmente*). Hasha!... hasha!... hasha!

FOLLAVOINE (*imitante su tono de voce*) Que “hashasha-hasha”?

JULIE Secur, hasha! Isto es un encyclopedia francese, non lo sape tu?

FOLLAVOINE Belle discoperta! Certo que illo es un encyclopedia francese! Poteva io comprar un encyclopedia turc? Es francese, certo! E con isto?

JULIE E con isto, car mie, in francese multissime nomines se scribe con le hasha!

15

FOLLAVOINE Quales! Quales! Que nos audi!

JULIE Hebree, Hebreo! Heloisa! Heis! (*Triumphant*) Hebridas! Ecce! Hebridas!

FOLLAVOINE (*bastante verso le marita*) Los ha tu trovate? (*Colpa con le pede le situla que non habera vidite. (Con ira)*) Ah! Al diabolo (*prende le situla e non sapente ubi mitter lo, lo depone super le scriptorio, al angulo sinistre. Ille remane con le cubitos appoia-*

te al orlo del situla)

JULIE Ecce, “Hebridas, insulas que contorna le lites nord del Scotia...”

FOLLAVOINE (*vadente verso sinistra, exultante como si habeva essite ille a trovar le termino super le encyclopedia*) Ecce!

JULIE Ah! Il ha altere... “Le nove Hebridas”, insulas del Melanesia...

FOLLAVOINE (*como supra*) Melanesia, secur! Diabolo! Un instante retro nos esseva sin Hebridas e ora nos ha Hebridas ubique! Sempre le mesme historia! Assi es le vita!

JULIE Si, ma, ora, qual es le Hebridas que vole Bébé?

FOLLAVOINE (*in tono como “a me que importa?”*) Oh, ben, pro me... Seligera ille... Ille voleva le Hebridas? Ecce le Hebridas. Isto es le essential. Si il ha plus, illo excedera.

JULIE Dicer que nos los cercava in le e in le zeta...

FOLLAVOINE (*affundante in le sofa*) E nos poteva cercar un integre vita!

JULIE (*altiante e infilante le bracio in le ansa del situla*) E, in vice, illos esseva in le hasha!

FOLLAVOINE (*con un disinvoltura que se approxima al imprudentia*) Io lo diceva, io!

JULIE (*stupefacite, rebellante se contra ille*) Que! “Lo diceva, io!”?

FOLLAVOINE (*imperturbabile*) Be’, si, que? Non ha

essite forsan io a dicer “proque non in le hasha”?

JULIE Un momento! Tu lo ha dicitel... Lo ha dicite... ironicamente.

FOLLAVOINE (*altiante se e vadente verso le marita*) Ironicamente! Ironicamente, como?

JULIE Secur! Pro burlar me (*Imitante le voce de ille*) “Ah! Proque non in le hasha?”

FOLLAVOINE Ah! Ben, no, sape!

JULIE Ha essite io qui, alora, ha habite subitemente le vision del parola scripte...

FOLLAVOINE (*attingente le dextra, retro le scriptorio*) “Le vision del parola”! Surprendente! “Le vision del parola”! Le mal fide del feminas! Io dice “Proque non in le hasha?” E tu dice “Jam, in le hasha no». E isto tu lo appella “Le vision del parola”! Ah, Ben! Commode!

JULIE (*furiouse, vadente usque al angulo dextre del scriptorio super le qual illa depone le situla*) Ah! Isto es troppo! Io ha prendite le encyclopedia! Io ha cercate le parola!

FOLLAVOINE (*vadente a dextra del scriptorio; ironic*) Si, in le e!

JULIE In le e ... in le e, antea; como tu, in le zeta; ma deposit in le hasha.

FOLLAVOINE (*sedente se super le confortabile que es a dextra del scriptorio; con aere indifferente, con le reguardo verso le alto*) Belle

effortio! Post que io ha dicite “proque non in le hasha”!

JULIE (*vadente a sinistra*) Si, assi como tu haberea potite dicer “proque non in le ku”. (*Vadente al latere sinistre del scriptorio*) Qual vulgaritates? Proque te responde io? Proque dice io lo que es? (*Succutente rabiosamente le situla super le scriptorio*) Ma si, lo ha trovate io! Si, ha essite io!

FOLLAVOINE (*bastante verso le situla pro prender lo ab le mano del marita*) Va ben, si!... Si, il va ben! (*Cerca circum se ubi mitter le situla*).

JULIE (*vidente le incertitude de ille*) Que cerca tu?

FOLLAVOINE (*con ira*) Io cerca.., cerca... ubi mitter isto.

JULIE Eh! Mitte lo in terra.

FOLLAVOINE (*deponente le situla in le medio del scena*) Si.

JULIE (*con aere de combatto*) Ben, tu ha un facie de bronzo a dicer un cosa simile!

FOLLAVOINE Va ben, si! Nos es de accordo! Ha essite tu!

JULIE Obviemente que ha essite io! Non es justo le caso de haber le tono de qui face un concession!

FOLLAVOINE Ah! Audi me, basta, io te preca! Ha comprehendite tu! Basta con tu e, tu zeta, tu ku! ... Il es assi!... Tu facerea melio a ir a vestir te!

JULIE (*murmurante*) Dicer me que io non ha habite le vision! (*Sede super le puncta del sofa*).

FOLLAVOINE Ma si, regarda! Il es quasi le dece-un e tu sembla ancora un servitrice! Tu ha ancora le pantoflas.

JULIE Si. Oh! Cambia discurso tu! Va!

FOLLAVOINE ... con le sortita de banio , le buclatores, e le calceas que te cade super le pantoflas!

JULIE (*tirante supra con gesto brusc le calceas*) Ubi tu vole que illos me cade? Super le capite?

FOLLAVOINE Ma a ulle parte!

JULIE Ecce, ora illos es supra!

FOLLAVOINE Si! Eh! Si tu crede que illos assi non recade! Non los pote tu attachar?

JULIE Con que? Io non ha garrettieras.

FOLLAVOINE Eh be', mitte los!

JULIE E a que io los attacha? Io non ha le corset.

FOLLAVOINE (*vadente a dextra, presso le sofa, ante le scriptorio*) E alora mitte te le corset!

JULIE Ah! Be', basta! Dice me subito que tu vole assi io me mitte le veste de ballo pro lavar le pavimento del banio! (*Isto dicente, illa infila le bracio dextre in le ansa del situla e va verso su camera*).

FOLLAVOINE Ma, diabolo! Qui te obliga a lavar le pavimento del banio? On dicerea que tu es sin domestica! Ha tu un camerera, no?

JULIE (*qui esseva jam super le ostio del porta, quasi offendite, se*

revolta, va usque a ille con passos de animal feroce e, liberate se del situla que depone ante le pedes del marito, crucia le bracios e le parla sub le naso) Facer nettar mi banio per un serva!

FOLLAVOINE (*pro evitare un nove discussion, passante ante le marita e vadente a sinistra*) Oh!

JULIE (*non cedente e camminante le presso*) Ah! Tante gratias! Assi illa rumpe omne cosa, abrade le lavabo... No! No! Io prefere facer lo io! (*Lassa le marito e va a seder se, al extreme sinistra, super le confortabile que es ante le scriptorio*).

FOLLAVOINE Alora es inutile haber un camerera, si illa non servi.

JULIE (*distendente le gamba dextre, seminude, super le situla*) Pardon, illa me servi e como.

FOLLAVOINE Puah! E que face illa, dum tu face su labor?

JULIE (*un pauco disconcertate*) Eh ?... be'... illa me reguarda...

FOLLAVOINE Magnific! Illa te reguarda! Io paga quattro centos francos cata mense a un juvena assi illa te reguarda!

JULIE Oh! Io te preca! Non parla sempre de lo que tu paga! Es un cosa de *parvenu*!

FOLLAVOINE *Parvenu* usque tu vole! Ma il me sembla que proque io paga un femina quattro centos francos cata mense...!

JULIE (*se altia, facente glissar le gamba ante le situla, mittente se, con isto movimento, in pedes, e vadente presso le marito*) Ah! Audi me ben. Io non te pete salarios, no? Ben, proque il non te costa un soldo in plus, que cosa te importa si es io o illa qui face le labor?

FOLLAVOINE Me fa... me fa... me face que io ha un femina assi que illa servi mi marita e non un marita qui servi le camerera! Ma, si il es assi, io supprime le camerera.

JULIE (*con grande gestos de indignation*) Ecce! Ecce ubi on debeva arrivar! Tu vole eliminar mi camerera! (*Va al extreme dextra*).

FOLLAVOINE (*va al extreme sinistra*) Oh! Oh! Ora io vole eliminar su camerera!

JULIE (*vadente verso ille*) Si, il es assi!

FOLLAVOINE (*qui non ha cosas a dicer*) Ah! Audi me, tira te supra le calceas, tu! Tu facerea melio!

21 JULIE (*tirante su, bruscamente, le calceas*) Si, oh! (*Reprendente*) Tote isto proque io prefere facer io mesme le nettation del banio! (*Vadente al extreme dextra e deposit retro le scriptorio*) Ah! Tu es le prime marito qui reprocha al sposa de curar le proprie casa!

FOLLAVOINE *Pardon! Pardon,* inter le curar le casa e...

JULIE (*maneante nervosamente papiros que es super le scriptorio del marito*) Tu prefererea que io faceva como tote le altere

feminas, non es il ver? Que io pensava solo a vestimentos, a cappellettos.., a expender e a expander...?

FOLLAVOINE (*vidente lo que face le sposa se preoccupa pro proprie papiros*) Ehi! Ehi! (*Se hasta a defender le papiros*).

JULIE (c. s.) Sempre in movimento, al salones de the, al cursas, in le botecas...

FOLLAVOINE (*defendente como ille pote su papiros*) No, io te preca! Te preca!

JULIE (*continuante imperturbabile*) Patinage le matino; equitation le postmeridie...

FOLLAVOINE (c. s.) Lo vole tu finir?

JULIE (c. s.) Que belle vita!

FOLLAVOINE (c. s.) No! Illo non va illac! Lassa! Lassa!
(*La displacia verso dextra*).

JULIE Que non va?

FOLLAVOINE (*tentante remitter in ordine su papiros*) Mi papiros, porco mundo! Io non te ha demandate mitter los in ordine!

JULIE Io non pote vider un tabula in disordine.

FOLLAVOINE Alora que tu non lo regarda! Ma lassa lo star!

JULIE (*vadente a dextra*) Oh; pro me tu scriptorio ha ulle importantial! (*Passante le situla*).

FOLLAVOINE E alora que tu lo demonstra! E va a

occupar te del cosas tue! (*Inter le dentes*) Qual mania mitter ordine ubique!

JULIE (*qui ha facite le gyro del scriptorio, in modo a arrivar al extreme sinistra; con aere de combatto*) Si, como tu volerea que io es!

FOLLAVOINE (*foras de se, quasi critante*) Que tu “es”? Que tu “es” que? Dice, al minus, “que io esseva”!

JULIE Oh, tu pote esser como tu vole! Es io que tu volerea como celle feminas, eh?

FOLLAVOINE (*exasperate, mittente in ordine le papiros*) Que sape, io? Io te pete solo non jectar al aere mi papiros!

JULIE (*non rendente se, vadente a sinistra con le blandimentos e le gestos de qui dansa le menuet, isto da al situla que illa porta undulationes menaciantre pro le tapete*) Un femina perdite? Un seniora equivoc? (*Cambiante tono*) Il me displace, amico mie. Io non ha essite educate a certe cosas.

23

FOLLAVOINE (*exhauste*) Si, ben! Ben, melio assi!

JULIE (*retornante verso ille al angulo sinistre del scriptorio e mittente, dum parla, le situla super le papiros de Follavoine, justo in le momento in le qual ille volera prender los*) Mi familia...!

FOLLAVOINE (*non pote prender le papiros per le peso del situla*) Oh! Que dice tu!

JULIE (*sublevante le situla*) Mi familia...

FOLLAVOINE (*altiante le oculos al celo*) Oh!

JULIE ... mi familia, quando on ha tractate de mi education non ha habite que un pensata: facer de me un femina de casa! Un bon femina de casa!

FOLLAVOINE Audi, tote isto es multo interessante, ma il es tarde, e...

JULIE (*interrumpente le*) Il non me importa! Il es assi que me ha essite inseniate: a facer toto me mesme! E a non appoiar me que super me! Proque on jammais sape, in le vita, si on habera sempre alicuno a servir nos. (*Va a sinistra con dignitate*).

FOLLAVOINE (*altia le spatulas, reguarda al celo, e deposit*) Le calceas!

JULIE Ah! Non me enoia! (*Sin seder, illa tira supra le calceas regente se antea super un e deposit super le altere pede; puis reprendē*) Assi io ha essite accostumate desde quando io esseva un infante; illo ha devenite pro me un secunde natura. (*Sede super le confortabile a dextra del scriptorio*) Il essera un ben? Il essera un mal? (*Appoiante le cubito super le bordo del scriptorio e mittente le capite super le mano*) Io non pote dicer que un cosa; in isto io resimila a mi matre.

FOLLAVOINE (*qui examina su papiros, e non vole polemisar*) Ah!... Mi matre affin...

JULIE (*vertente le capite quasi verso Follavoine e in tono offenditē*) No! “Mi matre”!

FOLLAVOINE (*c. s.*) Va ben, si; es le mesme cosa.

JULIE (*c. s.*) Il pote esser! Ma “mi matre” es tenere, es affectuose, es educate; dum “mi matre affin” ha qualcosa de inutilmente longe, de bureaucratic, de posticie, que nihil justifica.

FOLLAVOINE (*c. s.*) Oh! Sape tu, pro me...

JULIE Io ha dicite “mi matre”; ben, il es “mi matre”. Il es inutile corrigere me pro dicer me “mi matre affin”.

FOLLAVOINE Io te assegura que si io ha dicite “mi matre affin” es proque, in relation a me...

JULIE (*saltante como pulsate per un resorto, e, vertente le dorso al publico; le manos attaccate al scriptorio, le corpore tendite in avante como pro devorar le marito*) Cosa? Non te ha forsitan illa tractate sempre cortesemente? Ha tu qualcosa a reprochar la?

FOLLAVOINE (*iectante se quanto plus il es possibile a ille retro, in fundo al confortabile, pro allontanar se del sposa; con impeto*) Ma no! Ma no! Que cosa tu dice? Totevia on debe dicer, pro amor del veritate, que, in relation a me, tu matre...

JULIE (*qui ha iete in le medio del scena, peremptori*) Ah! In fin, eh? Basta con mi matre!

FOLLAVOINE (*stupefacite*) Eh?

JULIE Il es assi! Tu insulta le povre femina! Tu la tormenta! Tu la deride!

FOLLAVOINE Io!

JULIE E tote isto proque io ha habite le maledicte idea de portar le situla del aqua immunde in tu studio!

FOLLAVOINE Ah! No! Isto, pois!

JULIE (*infilante le bracio in le ansa del situla que es sempre super le scriptorio*) Ma io lo porta via, le situla! Ecce! Non es le caso de facer querelas! Io lo porta via!

FOLLAVOINE (*murmurante, e fingente interessar se al proprio papiro*) Ah, ben. Finalmente.

JULIE (*murmurante, dum va verso su camera*) Ah! Facer un querela simile per un miserabile situla, como si illo esseva un delicto! (*Arrivate al ostio del porta, illa se halta; ha un idea; cambia direction; retorna usque al scriptorio, depone super illo le situla in le mesme punto ubi illo esseva antea, puis*) Audi me; un altere vice quando tu volera facer me un reproche...

FOLLAVOINE (*interrumpente la*) No, excusa! Excusa!

JULIE (*stupefacite*) Que?

FOLLAVOINE Le situla!

JULIE (*inter le dentes*) Idiot! (*Reprendre*) si tu volera facer me un reproche, tu debera dicer me le cosas apertemente! Sin nominar mi matre! (*Se allontana un paoco, lassante le situla super le scriptorio*).

FOLLAVOINE (*infuriate, vadente verso Julie*) Ma, pro le miseria! Que ha io dicite, damnation?

JULIE Oh, nihil, nihil. On comprende. Ora tu face

anque le hypocrita!

FOLLAVOINE (*exasperate, ma impotente*) Oh! (*Va in fundo a sinistra*).

JULIE (*retornante retro le scriptorio, super le qual, machinalmente, recomencia a reordinar le papiros*) Como si non comprendeva benissime lo que tu vole dicer... quando tu dice nihil!

FOLLAVOINE (*vertente se*) Ah! Isto es troppo! Como!
Io dice... (*Hastante se, al vider la marita explorar inter su papiros*)
Ah, no! No! Vole tu lassar in pace mi papiros? (*Se ha substituite a Julie que ha facite passar al sinistra del scriptorio*) Ma que cosa es iste mania que tu ha de...

JULIE (*in tono peremptori*) Io ama le ordine.

FOLLAVOINE (*altiante le spatulas*) Ah! Tu ama le ordine!
Tu ama le ordine! (*Indicante la le situla que es super le scriptorio e dante lo a illa*) E isto?

JULIE (*prendente le situla*) Ben, que “isto”?

FOLLAVOINE (*murmurante*) Tu ama le ordine! Tu non facerea mal a mitter un paoco in tu persona, de ordine!
(*Altante se*) Io te supplica; un momento retro tu habeva habite un bon inspiration; tu habeva quasi jam ite via con tu situla; proque tu me lo ha reportate?

JULIE (*interrumpente le, in tono peremptori*) Io debe parlar.

FOLLAVOINE (*pulsante la gentilmente in direction de su camera*) Si, plus tarde!

JULIE No! Non plus tarde. Tu comprendera que si, pauc tempore retro, io te ha facite clamar per Rose...

FOLLAVOINE (*presso le sofa, como Julie*) Io te preca; il es quasi dece-un horas; tu non ha ancora comenciate a vestir te; nos ha le Chouilloux a prandio...

JULIE “Le Chouilloux! Le Chouilloux!” Non me cura, io, del Chouilloux!

FOLLAVOINE Si, ma io no! Chouilloux es un homine que me interessa tractar con omne consideration...

JULIE Il essera. Dolente! Ma ille expectara. On tracta de Bébé, e, inter Bébé e Chouilloux, io non crede on pote hesitar!

FOLLAVOINE (*furiouse*) Oh! Que? Que Bébé?

JULIE (*passante avante e vadente a dextra*) Si no, dice lo que tu a ille prefere Chouilloux! (*Sede super le confortabile ante le scriptorio, con le situla super le genus*).

FOLLAVOINE (*quasi critante*) Ma no, ma no! Ma il non ha relation! Io non face comparationes inter Bébé e Chouilloux; ma isto non significa que, quando on recipe un persona extranee importante, on non debe tractar le con grande consideration; sin, con isto, preferer le al proprie familia. Chouilloux debe venir un paoco ante le hora de prandio pro discuter con me de un grande affaire que io prepara...

JULIE Ben, que vos discute! A me que importa?

FOLLAVOINE Ma ille pote arrivar anque in iste momento! Tu non volera recipere le con un sortita de banio immunde, le buclatores, le situla super le genus e le calceas que pende!

JULIE (*deponente, irritate, le situla ante se*) Oh! Tu me ha enoiate con tu calceas! (*Con un pede super le bordo del situla se abassa pro tirar supra le calceas*) Ah si, eh? Tu Chouilloux non sape que occurre al calceas quando illos non es attaccate, no? Le seniora Chouilloux, quando illa descende ab le lecto es jam vestite, eh?

FOLLAVOINE (*dum le marita, nervosamente, tira supra le calceas*) Io non sape como es le seniora Chouilloux quando illa descende ab le lecto, ma io dice que le tue non es la veste de un patrona de casa qui debe recipere gente qui veni, le prime vice, a prandio in su casa. (*Va in fondo*).

JULIE (*cerca qualcosa super le scriptorio*) Eh, il va ben; io es assi e tu es in redingote; un compensa le altere.

29 FOLLAVOINE Io es un persona correcte io! (*Vidente lo que face le marita*) Que cerca tu? Que cerca?

JULIE (*prendente alicun elasticos ab un buxo*) Tu elasticos.

FOLLAVOINE (*vadente retro le scriptorio*) Que? Que? Proque?

JULIE (*deponente le buxo super le scriptorio e sedente super le confortabile*) Assi tu non me enoiara plus con tu calceas! (*Illa*

infila un elastico in cata gamba).

FOLLAVOINE Isto es elasticos pro mi documentos!
Illos non es garrettieras!

JULIE Illos non es garrettieras ma proque io los usa
como garrettieras illos deveni garrettieras.

FOLLAVOINE (*radente a sinistra discoragiante*) Ah! Ah!
Que disordine!

JULIE (*altiante le spatulas*) Tu es un persona correcte! Non
es isto grottesc? Mitter se in redingote, al dece-un horas del
matino!.., pro le senior Chouilloux! ... Celle cornuto¹!

FOLLAVOINE (*reguarda le marita, plen de stupor, poi*)
Que?... Que cosa significa celle “cornuto”, ci il non ha cor-
nutos! E pois, tu, que cosa sape?

JULIE Ci no, io spera. Ma bon... Si tu crede que il suffice
dicer: il non ha le cornuto proque...

JULIE (*felice de mitter le marito al parte del torto*) Ah! Tu me
lo ha dicite.

FOLLAVOINE Io!

JULIE Io non me lo habera soniate! Io non cognosce
Chouilloux, ille non es mi amico; qual interesse io haberea a

¹ *Cornuto* (parola que es equal anque in italiano, ubi
il ha anque le synonymo “becco” = capro) es *le marito traite*
(in francese “cocu”)

parlar mal de ille? (*Passa ante Follavoine e va a sinistra*).

FOLLAVOINE (*appoiate super le angulo del scriptorio*)

Chouilloux, cornuto. Es cosas a dicer!

JULIE (*vadente verso ille*) Il es assi, si tu me lo ha dicite!

FOLLAVOINE Io te lo ha dicite, te lo ha dicite... quando io non habeva necessitate de ille... ma, ora que io ha necessitate de ille...

JULIE (*facie a facie*) Que? Ille non es plus cornuto?

FOLLAVOINE No!... Si!... In breve, nos non debe saper lo! Il non es a celle titulo que nos lo recipe! (*Va al extreme dextra*).

JULIE Ma no!

FOLLAVOINE (*va retro le scriptorio*) Ille es un homine qui, in iste momento, me pote esser utile...

JULIE In que?

FOLLAVOINE Pro un grande affaire que io matura; troppo longe a explicar.

31 JULIE (*vadente a dextra*) Si. Oh! Io lo sape, tu es multo tolerante, quando es in joco tu interesse!

FOLLAVOINE Ma in breve, te turba le facto que ille es un cornuto?

JULIE Ah! A me! Me importa nihil! Ille pote esser tal quante vices ille vole! Lo que me enoia es que tu me face venir in casa su marita; isto si!

FOLLAVOINE (*al latere sinistre del scriptorio*) Io non poteva invitar le marito sin le sposa; il non es juste.

JULIE Si? E su amico, le senior Horace Truchet? Habeva tu le obligation de invitar anque ille?

FOLLAVOINE Ma certo! On usa assi, car mie! Le tres es invitare insimul ubique. Haberea essite un manco de tacto non invitar anque le senior Truchet, Chouilloux haberea anque potite demandar se le significato del exclusion... In breve, es cosas que non se face!

JULIE (*presso le scriptorio con le bracios cruciate*) Multo ben! Assi nos le habera totes, le tres! Le adulterio complete! Ah, un situation multo moral! Un belle compania pro tu marita! Isto es un belle exemplo pro Bébé!

FOLLAVOINE (*avantiante*) Oh! Toto... ha septe annos!

JULIE Ille non los habera pro sempre.

FOLLAVOINE Il va ben, ma, in iste momento ille los ha.

JULIE Oh! Naturalmente! Naturalmente! Su sanitate moral es como le sanitate de su corpore; te interessa como tu scarpas vetere!

FOLLAVOINE (*altiante le bracios al celo e vadente retro le scriptorio*) Oh! Oh! Que vole dicer tu? Que significa iste discurso?

JULIE (*deponente con fortia le situla in le medio del scena e*

attingente subito le marito qui se ha sedite al scriptorio) Ma... ma il es evidente! Desde un hora io cerca parlar te de Bébé; io cerca de informar te super su sanitate e il non ha maniera de dicer un parola! Tote le vices que io aperi le bucca e dice "Bébé", tu me responde "Chouilloux"; tu non ha altere in le capite que Chouilloux, Chouilloux, sempre Chouilloux!

FOLLAVOINE (*al extremo del patientia*) Ma in breve, que ha il? Que ha tu a dicer me?

JULIE (*peremptori*) Io te debe parlar.

FOLLAVOINE Ben, parla!

JULIE Ah? Finalmente! (*va a seder super le situla, como super un sedia pro infantes*).

FOLLAVOINE (*saltante e dante un grande colpo super le scriptorio al vider le marita sedite super le situla*) Ah! No! No!

JULIE (*con meravilia*) Eh?

FOLLAVOINE Non ha tu un altere loco ubi mitter te?

Il pare a te que un situla es facite pro seder supra illo?

JULIE Que importa! Io es commode.

FOLLAVOINE On non tracta saper si tu es commode! Un situla non es un sedia; io te preca de seder te super un sedia.

JULIE (*le reguarda con disdigno, ma se altia*) Ah ! ... quanto tu es snob!

FOLLAVOINE Nos es affaire de snobismo; tu pote

cader e reverter le situla super mi tapete.

JULIE Assi illo se lavarea. Es aqua.

FOLLAVOINE Immunde.

JULIE Con sapon.

FOLLAVOINE Ah! E pois basta! Que il ha con Bébé?

JULIE (*con disdignose submission*) Ah!... pote io?

FOLLAVOINE (*in tono firme*) Si, tu pote!

JULIE (*qui ha ite a prender le sedia que se trova presso le sofa, lo porta vicin al scriptorio e se sede*) Ben, ecce; io es multo preoccupate.

FOLLAVOINE Ah!

JULIE Io non es in toto contente de Toto.

FOLLAVOINE Oh! Que ille ha facite?

JULIE Iste matino illo non ha ite.

FOLLAVOINE (*repete sin haber comprendite*) Non ha ite?

JULIE No.

FOLLAVOINE Non ha ite... ubi?

JULIE (*preste*) Como “ubi”? A necun parte! “Non ha ite” e basta. Il me sembla clar.

FOLLAVOINE (*ha comprendite*) Ah! Si,... al...

JULIE (*brutal*) Secur, al... (*Cambia tono*) Nos ha provate!

Quattro vices!... Nihil!... Un vice, si... Oh!... (*monstrante le digito auricular con le ungue del pollice a limitar le longor de illo al ultime phalange*)... tanto assi!

FOLLAVOINE Ah!

JULIE (*altiante le oculos al celo*) Nihil belle!

FOLLAVOINE (*succutente le capite*) Ah!... On comprende que ille es constipate.

JULIE Non “on comprende”! “Es” constipate!

FOLLAVOINE Si! Ben? Que vole tu que io face?

JULIE Como “que io vole”?

FOLLAVOINE Diabolo! Io non pote ir pro ille.

JULIE (*altiante se*) Oh! Amusante! Justo amusante! On comprende que tu non pote ir pro ille!

FOLLAVOINE E alora?

JULIE Il servirea multo, que tu iva pro ille! Ma le facto que on non pote ir pro le alteres non es un bon ration pro lassar les morir! (*Va a sinistra*) Tu indifferentia es revoltante!

FOLLAVOINE (*altiante se a su vice e attingente le marita, con tono dulce*) Va, tu non volerea que io plora proque le infante es un paoco constipate.

35

JULIE E proque no? On non debe jocar con le constipation!

FOLLAVOINE (*incredule*) Oh!

JULIE (*con importancia*) Io ha legite in un libro, intitulate “Le intrigas del historia” que un filiastro de Louis XV ha quasi morite a causa de un constipation chronic.

FOLLAVOINE De accordo, ma ille habeva un consti-

pation chronic e esseva filastro de Louis XV; duo conditio-
nes con le quales Toto ha nihil a que facer.

JULIE Si, ma Toto ha septe annos como ille, e es consti-
pate como ille!

FOLLAVOINE E il va ben! Sancte Deo! Le solution es
purgar le.

JULIE (*in tono de commiseration pro le marito*) Oh!... Eviden-
temente.

FOLLAVOINE E alora, purga le! (*Va a seder*).

JULIE Gratias! Io non necessita tu autorisation. Ma con
que cosa purgar le? Purga mineral? O purga vegetal?

FOLLAVOINE (*enoiate*) Da le le oleo de ricino; ille lo
prende facilmente e illo le ha sempre facite effecto.

JULIE (*con tono de disgusto*) Ah! No no! Le oleo de ricino
no! Io non lo pote tolerar!

FOLLAVOINE Ma le question non es dar lo a te, ma a
tu filio!

JULIE Si, ma es le mesme cosa! Solo a vider lo o a audir
parlar de illo... (*Illa quasi vomita*) Ah! No!... Io non compren-
de proque tu face tote iste complicationes! In le armario del
pharmacia, nos ha un bottilia de aqua de Janos; e nos non
deberea servir nos de illo solo proque tu prefere le oleo de
ricino?

FOLLAVOINE Io?

JULIE (*in tono que non admittit objection*) Il ha le aqua de Janos, Bébé prendera le aqua de Janos!

FOLLAVOINE (*vadente al extreme dextra*) E il va ben! Da le le aqua de Janos! Totevia io non comprende proque tu ha demandate mi opinion... (*Va usque al scriptorio*).

JULIE Pro saper que io debeva facer.

FOLLAVOINE Ah! On non dicerea. (*Sede al scriptorio*).

JULIE Qual molestia deber le purgar! Ma il es sempre assi! Tote le vices que ille es con le granmatre....

FOLLAVOINE (*inattente proque ille lege qualcosa*) Qual granmatre!

JULIE (*bruscamente*) Su granmatre! Ille non ha trenta-sex granmatres! Tu matre habita a Düsseldorf; assi il non pote esser que *Maman*. (*Sede super le sofa*).

FOLLAVOINE Ah! Si! Si!... Tu matre.

JULIE Ben si, mi matre. (*Imitant lo*) “Tu matre! Tu matre!” Io lo sape que illa es mi matre! Qual tono pro dicer “Tu matre”! Tu ha sempre le tono de reprochar me lo.

FOLLAVOINE (*stupefacite*) Io!

JULIE Ah! Sempre le solite..., tote le vices que illa promena con Bébé es le mesme historia; illa lo plena con cosas dulce...!

FOLLAVOINE (*scribente qualcosa*) Oh! Ben! Tote le granmatres es assi.

JULIE Il pote esser! Ma illa ha habite torto! E io la habeva precate non facer lo.

FOLLAVOINE Oh! Illa non ha pensate facer mal, povre femina...

JULIE (*excitante se*) “Non ha pensate, non ha pensate” On comprende! Ma mesmo illa ha habite torto.

FOLLAVOINE (*indulgente*) Oh! Ben!

JULIE (*calefacente se*) Ma si! Ma si! Il non ha “Oh! Ben” rationabile! Il es insolite iste complacentia que tu demonstra in le voler dar sempre ration a *Maman!* Contra me! Io dice que illa ha habite torto, e illa ha habite torto!

FOLLAVOINE (*pro interrumper le discussion*) Ben! Ben!

JULIE Le conclusion es que Bébé non va e que nos debe purgar le.

FOLLAVOINE Ben si, mi Deo, il es enoiant; ma ille non morira per isto.

JULIE (*altiante se como un resorto*) Io lo spera ben! Que ille non morira per isto! Ah! Ben! Gratias! (*Succutente le marito*) Il es monstruose, lo que tu dice! “Non morira per isto”? Parlante de tu filio! Ma ille es tu filio, lo sape tu? Il sembla que tu non lo comprende, ille es le tue!

FOLLAVOINE Io lo spera ben!

JULIE Io non es como le Seniora Chouilloux, io!

FOLLAVOINE Ah! Lassa me in pace.

JULIE (*va a dextra*) Quando ha un filio, io, ille es de mi marito!

FOLLAVOINE Ma qui te dice le contrario?

JULIE (*sedente super le confortabile ante le scriptorio*) Ah! Le tue non es vermente le conducta de un patre! Tu meritarea que ille non esseva tue, tu filio!

FOLLAVOINE (*altiante le spatulas*) Oh! Qual bestialitate! (*Enoiate*) Audi me, il me sembla que isto suffice! Le incidente es claudite! On ha decidite purgar Bébé; ben, va e purga le!

JULIE (*a capite basse, le reguardo in le vacuo e le voce triste*) Ah! Qual tragedia!

FOLLAVOINE (*altiante se*) E il va ben, essera un tragedia; tanto pejo! Ora io te preca lassar me; io debe pensar ante le arrivata de Chouilloux como io debe disponer mi cannones. Va! Va!... Va e vesti te! (*Ille va verso le mobile libreria que es retro ille*).

JULIE (*altiante se con effortio e vadente verso su camera murmurante con voce desolata*) Ah! Povre infante! ... Si io pensa que on debe purgar le... io me senti mal...

FOLLAVOINE (*qui ha jam aperite le portetta dextre del libreria, vertente se e vidente le situla abandonate per Julie in le medio del scena*) Julie! Julie!

JULIE (*con le mesme voce dolente*) Que!

FOLLAVOINE (*indicante le situla*) Io te preca; le situla! Io

lo ha jam assatis vidite.

JULIE (*prendre le situla*) Eh! Que, le situla, le situla! Sempre le situla!... Chouilloux, le situla!... Le situla, Chouilloux! On non audi altere!

FOLLAVOINE Ma diabolo; un studio non es le loco ubi promenar con le situlas de aqua immunde. (*Parlante ille ha prendite ab le libreria un vaso de nocte que, justo post iste ultime parolas, ille mitte in monstra*).

JULIE (*calmante se improviseamente e in tono de burla*) Ah! Ben, tu sape, tu ha un belle facie de bronzo! Tu querela con me per un situla e tu face tu belle figura con un vaso de nocte!

FOLLAVOINE (*offendite*) Un vaso de nocte!

JULIE Ben, forsan isto es un nove typo de cappello.

FOLLAVOINE Un vaso de nocte! Tu osa paragonar tu situla... a isto! Tu situla non es que... un situla! Un cosa vil, basse, que non se mitte in monstra, que se cela! (*Con le admiration que on poterea haber pro un objecto de arte, tendente le vaso ponite, como super un socculo, super le extremitates del cinque digitos*) Dum isto es...

JULIE (*interrumpente le e vadente verso dextra*) “Es, Es”... un vaso de nocte! Un cosa vil, basse, que non se mitte in monstra, que se cela.

FOLLAVOINE (*vadente presso le marita, e con emphase lyric*) Si, pro te, pro le homines qualcunque, pro le profanos; ma

pro me es qualcosa nobile, grande, e io non rubeface introducente lo ci! Isto es un producto de mi labor! Un campion de mi industria! Mi merce! Mi.. pan quotidian!

JULIE (*con un parve reverentia de derision*) Ben, mangia, car!
Mangia! (*Va a dextra*).

FOLLAVOINE (*depone le vaso super le parve tabula a sinistra del sofa*) Si! Deride! Deride! Venira le die que tu te recordara quando nos habera ab illo tres centos milles francos de renta!

JULIE (*facente passar le situla ab le bracio dextre fatigate al bracio sinistre*) Tres centos milles francos de renta in vasos de noche?

FOLLAVOINE (*attingente le marita*) De vasos de noche, secur! Isto te stupeface, ma, totevia, a Deo placente... e a Chouilloux, nos arrivara a tanto!

JULIE Que? Que? Que cosa es iste historia?

FOLLAVOINE Il non ha alcun historia! Io voleva parlar re isto, pro facer te un surprisa, a affaire concludite; ma, proque tu face le incredule... Julie, sape o non sape tu qual es le aspiration plus vive de nostre governamento in iste momento ?... Ameliorar le vita de nostre soldato. Illes le cura, le vitia, le caressa, le tene in le wattia; ultimemente le ha date anque le pantoflas in caserna.

JULIE Le pantoflas al soldatos!

FOLLAVOINE Justo assi!

JULIE Il es multo martial.

FOLLAVOINE E, naturalmente, on non vole haltar se a isto puncto. In base a iste criterios, e al scopo de evitar que le homines pote prender frigido, de nocte, con le vento o le pluvia, in iste dies il ha essite decidite que cata soldato del armea francesc habera su vaso de nocte!

JULIE (*stupefacite*) No!

FOLLAVOINE Personal e matriculate.

JULIE (*a bucca aperte*) Ah!... Essera necessari un numero enorme de illos!

FOLLAVOINE Consequentia: proxime adjudication de iste nove fornitura militar; e io, qual fabricante de articulos sanitari, ha decidite concurrer. E es a isto puncto que Chouilloux entra in scena, como *deus ex machina*.

JULIE Que vole dicer tu?

FOLLAVOINE (*stupefacite*) Que?

JULIE Que... le... machina.

FOLLAVOINE (*con un surriso de superioritate*) Que? Machina?

JULIE Si, machina. Ben?

FOLLAVOINE Non lo sape tu?... Non lo sape tu?

JULIE Si io te demanda que es, il vole dicer que io non lo sape!

FOLLAVOINE (*ridente falsemente, e tentante eluder le demanda*)

da) Tu non sape que es le *deus ex machina*!

JULIE No! Tu que lo sape, dice me lo! Que es?

FOLLAVOINE Ben il non es facile.. a un femina...

JULIE Proque? Es un cosa indecente?

FOLLAVOINE Ma no, il non es indecente!... Es... es un modo de dicer grec, ecce!

JULIE Io ha comprendite, es un obscenitate.

FOLLAVOINE Ma no!

JULIE Tu non me lo vole dicer, e il ha Chouilloux in le affaire! Es qualcosa de immunde certemente. Va avante.

Alora, Chouilloux?

FOLLAVOINE Chouilloux?

JULIE Si, qual es le rolo de Chouilloux?

FOLLAVOINE Ah! Si... Ecce, Chouilloux es le presidente del commission incargate de seliger le modello del vaso de nocte e del firma que lo fabricara pro le armea. Comprende tu, ora, le interesse que io ha a haber un bon relation con ille? Io ha le breveto del porcellana infrangibile, no? Si, con le influentia de Chouilloux, si io succede a facer adoptar ab le commission mi porcellana infrangibile, le affaire es facite e mi fortuna assecurate!

JULIE (*remane un instante meditante, succutente le capite, puis*)
Ma... e tu qual avantage habera?

FOLLAVOINE (*excitante se*) Qual avantage? Si io succe-

de, es le fortuna! Desde le vespere al matino io deveni le fornitor exclusive del armea francesa.

JULIE Le fornitor del vasos de nocte del armea francesa?

FOLLAVOINE (*con orgoljo*) De tote le vasos de nocte del armea francesa.

JULIE (*perplexo*) E... on lo saperia?

FOLLAVOINE (*excitante se*) Ma naturalmente, on lo saperia!

JULIE Oh! No... Oh! No, no, no, no, no!... Io non vole esser le marita de uno qui vende le vasos de nocte.

FOLLAVOINE Eh ?... Ma qual ideas es le tue! Ma pensa, es le fortuna!

JULIE Il non me importa! Il es repugnante! (*Va al extremo dextra*).

FOLLAVOINE Ma, diabolo! Que altere face io ora? Io vende vasos de nocte! Io los vende tote le dies!... Non assi in grande, ma io los vende!

JULIE (*retornante ante le scriptorio*) Oh tu los vende, los vende... como tu vende altere cosas... tu fabrica articulos sanitari, il es natural que tu vende articulos de tu genere... il es normal, admissible! Ma specialisar te. Devenir le persona qui vende exclusivamente vasos de nocte! Ah! no, no! Non mesmo pro le Stato!

FOLLAVOINE (*disconcertate e foras de se*) Tu es folle!

Pensal!

JULIE (*con le bracios cruciate*) Oh! Il ha pauco a pensar! Io te regratia, ma io non ha alicun intention de ir trans le mundo con le aureola de un vaso de nocte! Io non ha del toto placer de audir dicer, omne vice que io entrara in un salon: “Qui es celle seniora?” “Illa es le seniora Follavoine, le marita del commerciante de vasos de nocte!” Ah! No! No!

FOLLAVOINE (*sempre plus terrorisate de vider collabor su sperantias*) Ah! Ben! Audi me! Ah! Io poteva jammais imaginar un cosa simile!... Oh! Io te preca. Io spera que tu non dicera un cosa simile a Chouilloux. Esserea le ruina!

JULIE (*disdignosemente*) Oh! Io ha nihil a dicer a Chouilloux!

FOLLAVOINE Audi me! Io videra... cercara... forsani ha un modo de solver le problema... de facer figurar un homine de palea.., io non sape! Ma, non ruinar me iste affaire, io te supplical e, quando Chouilloux essera ci, sia gentil, sia cortese!

JULIE Ma, que? Io dice! Io non ha le habitude de esser impolite! Io sape viver in societate! (*Va verso ille*).

FOLLAVOINE Io non dubita, ma...

JULIE Mi patre ha recipite le Presidente del Republica!

FOLLAVOINE Si, Oh!... Tu non habeva ancora nascite.

JULIE Il pote esser, ma mi patre le ha recipite equal-

mente. Ergo, non es le caso de... (*Illa passa*).

FOLLAVOINE Si? Ben, ben... Alora, de accordo, no?
(*Pulsante la dulcemente verso su camera*) Va e purga Bébé; vesti
te, e porta via iste situla. Vole tu, car?

JULIE (*va verso su camera, accompaniate per le marito*,) Que?
Que? Io ha jam prendite le situla! Io te preca, tu non debe
dicer me sempre lo que io debe facer. (*On audi sonar*).

FOLLAVOINE Audi, il sona. Certo es Chouilloux. Io te
preca, face tosto. Si ille entrara...!

JULIE (*super le ostio*) Ben? Ille me videra!

FOLLAVOINE (*facente la exir*) Justo! In tu stato, non me
seмbla le caso! (*Claudente le porta*) Oh! Le feminas, le femi-
nas, le feminas! Como illas complica le vita! (*Prende le vaso de
nocte*) Ma que on expecta a facer entrar Chouilloux? (*Va al
porta de fondo, lo aperi un pano, ocula, e poi lo aperi completamente*)
Necuno? (*A alte voce, clama*) Rose! Rose! (*sin clauder le porta va
al scriptorio*).

SCENA III

Rose, Follavoine, Julie

ROSE (*super le ostio*) Senior?

FOLLAVOINE (*con le vaso de nocte in le mano sinistre*) Que ha evenite? Qui ha sonate?

ROSE Un seniora..., voleva que le senior la levava un dente.

FOLLAVOINE Io! Non es mi mestiero!

ROSE Io la ha dicite que le dentista es al plano de supra.

FOLLAVOINE (*passante le vaso ab le mano sinistre al dextre*) Il es insopportabile! Tote le momentos qualcuno erra!

ROSE (*fixa le vaso*) Oh...! Lo sape le senior?

FOLLAVOINE Que?

ROSE Que ha su vaso de nocte in mano?

FOLLAVOINE Si, lo sape! Io lo sape! Gratias.

ROSE Ah ?... Io credeva que esseva un distraction!
Excusa me!

FOLLAVOINE E pois isto non es un vaso de nocte!
Illo es un objecto de equipamento militar. (*Depone le vaso super un serie de documentos que es super le scriptorio*).

ROSE Ah ?... Il es insolite como illo resimila a un vaso de nocte!

FOLLAVOINE (*congedante la*) Si, il va ben. Va! Va! (Rose exi. *Follavoine sede al scriptorio e comencia a facer calculos*) Considerate que, in tempore de pace, le armea francesa ha circa tres centos milles homines, un vaso de nocte pro homine, al precio unitari de...

JULIE (*sempre in le vestimentos de antea, appare bruscamente usque a medietate corpore trans le porta semiaperte*) Bastien! Veni un momento!

FOLLAVOINE (*absorbite in su calculos, bruscamente e sin altiar le capite*) Silentio! Io non pote!

JULIE (*entra in scena con le situla in mano*) Io te dice venir! Bébé non se vole purgar!

FOLLAVOINE (*altiante le capite*) E tu constringe le! Le autoritate non te mancal! (*Vidente le situla al bracio del marita*) Ah!

JULIE Que?

FOLLAVOINE (*altiante se, indignate*) Tu me reporta le situla!

JULIE Io non ha habite tempore pro ir a vacuar lo. Io te preca, veni! Io...

FOLLAVOINE (*irritate*) Ah! No! No! Ancora le situla! Porta lo via! Porta lo via!

JULIE Si, il va ben. Io te preca, Bébé...

FOLLAVOINE Hasta te! Foras! Porta lo via!

JULIE Io te repeste...

FOLLAVOINE Il non me importa, porta via celle cosa!

JULIE Ma...

FOLLAVOINE Io te ha dicte portar via le situla!

JULIE (*irascente e vadente a mitter le situla in le medio del scena*)

Ben, audi me, tu me ha enoiate con iste situla!

FOLLAVOINE (*stupefacite*) Que?

JULIE Secur! Sempre io debe facer toto ci! Te da enoio
le situla? Ben, tu pote portar lo via.

FOLLAVOINE Io!

JULIE Io lo ha ben portate; tu pote reportar lo.

FOLLAVOINE (*vadente verso Julie*) Ma, pro le cornos del
diabolo! Es tu aqua immunde! Non le mie!

JULIE (*passante le avante*) Si?... Te', io te lo regala! Assi tu
non habera plus problemas! (*Illa va foras tiro verso su camera*).

FOLLAVOINE (*perseque le marita tentante sasir la*) Julie!....

Julie! Es tu insanite?

49

JULIE Io te lo regala, io te dice! Io te lo regala! (*Dispare
in su camera*).

FOLLAVOINE (*trans le porta semiaperte*) Julie! Porta via le
situla!... Julie!

SCENA IV

Follavoine, Rose, Chouilloux

ROSE (*introducente Chouilloux*) Le senior Chouilloux!

FOLLAVOINE (*sempre ante le porta*) Vole tu portar via le...

CHOUILLOUX (*descende a passos legier in scena. Illa ha le redingote, le insignia del Legion de Honor al oculeto*) Bon die, car senior Follavoine!

FOLLAVOINE (*sin verter se*) Ah! Non me rumpe le tascas! (*Se verte, assi dicente; in le momento in le qual Rose exi; e recognosce Chouilloux*) Oh! Pardon!... Senior Chouilloux!... Jam!

CHOUILLOUX Arriva io troppo presto?

FOLLAVOINE Ma no! Ma no! ... Io parlava con mi marita.., io non ha audite sonar.

CHOUILLOUX Totevia, io ha sonate; assi illes me ha aperite. (*Facete*) Io non ha ancora le dono de transversar le muros!

FOLLAVOINE (*adulator*) Oh! Amusante! Amusante!

CHOUILLOUX (*modeste*) Oh! Mi Deo...

FOLLAVOINE (*prendente le cappello de Chouilloux*) Que vos permitte!

CHOUILLOUX Ben gentil, gratias! (*se halta stupefacite ante le situla*) Oh!

FOLLAVOINE (*ha deponite le cappello super le bordo del libreria de sinistra, se mitte inter Chouilloux e le situla*) Oh! Que vos excusa! Io vos preca! Mi marita ha venite ci pauc tempore retro... Illa habeva le situla in mano, e alora.., per distraction... (*Clama*) Rose! Rose!

VOCE DE ROSE Senior!

FOLLAVOINE Veni ci. (*A Chouilloux, sempre in modo a trovar se inter le situla e Chouilloux*) Io es mortificate, veramente!... Justo le die in le qual io ha le honor...

CHOUILLOUX (*inclinante se*) Oh! Io vos preca! Io vos preca!

FOLLAVOINE (*con multe blandimentos*) Io dice lo que io pensa, senior Chouilloux! Io dice lo que io pensa!

CHOUILLOUX (*c. s.*) Troppo gentil!

ROSE (*apparente*) Senior?

FOLLAVOINE Porta via le situla del seniora.

ROSE (*stupefacite*) Ah!... Que face illo ibi?

FOLLAVOINE Lo ha oblidate le seniora.

ROSE Ah! Ben.., qui sape quanto illa lo ha cercate (*Illa prende le situla*).

FOLLAVOINE Si, il va ben, va! (*Pulsante Rose verso le camera de Julie*) Ah! Informa le seniora que le senior Chouilloux ha arrivate!

ROSE Si, senior. (*Exi*).

CHOUILLOUX (*vadente verso Follavoine*) Oh! Io vos preca; non disturba le seniora.

FOLLAVOINE Lassa, lassa! Si io non la face un pauco de haste... le feminas jammais es preste!

CHOUILLOUX Ah! Ben! Isto io non pote dicer lo de mi marita! Tote le matinos illa es le prime a exir. Le medico la ha ordinate le motion; io non ha le etate pro certe cosas.. per fortuna illa ha un cosino; qui se presta de bon voluntate in mi vice...

FOLLAVOINE (*extraordinarimente gentil*) Si! Si! Io lo ha audite dicer!

CHOUILLOUX Isto es multo commode pro me.

FOLLAVOINE Si, si... il remane in familia.

CHOUILLOUX Il remane in familia.., e io non debe fatigar. (*Illes ride, Chouilloux vide le vaso de noche super le scriptorio*) Ah! Io vide que on labora a nostre affaire!

FOLLAVOINE Ah! Si... Si!

CHOUILLOUX (*con tono secur, indicante le vaso*) Illo es le vaso de noche.

FOLLAVOINE Es ... si!... Si!... Ah! Lo ha vos recognoscite?

CHOUILLOUX (*modeste*) Be', si! (*observante le vaso*) Non mal... Ben facite!

FOLLAVOINE Oh! Quanto a factura!

CHOUILLOUX Assi isto es porcellana infrangibile.

(*Batte con le indice flectite super le vaso*).

FOLLAVOINE Infrangibile, exactemente.

CHOUILLOUX (*in contemplation, ante le vaso. Pois sede bruscamente super le confortabile a dextra del scriptorio*) Io lo demanda proque isto es le punto que ha particularmente attrahite nostre attention; io dice, del Subsecretario de Stato e mie.

FOLLAVOINE Ah! Si?

CHOUILLOUX Proque, le idea del porcellana commun, post matur meditation nos lo ha abandonate.

FOLLAVOINE Oh! Como io comprende vos!

CHOUILLOUX Un parve colpo e *adien!* Rumpite!

FOLLAVOINE Oh... Immediateente!

CHOUILLOUX Esserea un dissipation del moneta public.

FOLLAVOINE Absolutemente. (*Indicante le vaso*) In vice isto... He! He!!! es solide! Eterne! No, que vos senti, prende lo in mano, vos ha competentia!

CHOUILLOUX Oh!... assi, assi!

FOLLAVOINE Prova! Prova! Senti como illo es legier!

CHOUILLOUX (*prendente le vaso e pesante lo*) Oh! Curiose! On dicerea que il non ha le peso juste!

FOLLAVOINE (*pressante le carpo de Chouilloux e agitante lo*

in modo a dar al vaso le movimento que on usa dar al casserola pro fritura) E como illo es agradabile a manear! Eh? Su uso deveni un placer! (*Cambiante tono*) Oh, naturalmente, nos los face blanc o colorate. Si vos lo desira, nos pro le armea pote facer los a strias, como le guaritas del sentinelas... con le colores national., Eh?

CHOUILLOUX Oh! No... Il esserea pretentiose.

FOLLAVOINE Io es de accordo; il haberea anque un inutile augmentation de expensa.

CHOUILLOUX Totavia, on debe vider! Eh si, on debe vider! (*Depone le vaso super le scriptorio e attinge Follavoine*) Ali-cun fabricas ha anque presentate al commission vasos in ferro smaltate, e illos non es mal.

FOLLAVOINE Oh! Senior Chouilloux! No! Que cosa vos dice!... Non habera vos le intention de prender le ferro smaltate!

CHOUILLOUX Proque no?

FOLLAVOINE Proque... Ci il non ha le question de mi interesse personal; ci il ha ben altere! Le ferro smaltate, senior Chouilloux! Illo absorbe le odores e le immunditia! (*Indicante le vaso*) Illo es necessari!

CHOUILLOUX Evidentemente, il ha le pro e le contra.

FOLLAVOINE Sin parlar del hygiene! Io imagina que vos non ignora que le major parte del casos de appendicitis

es causate per le uso de utensiles smaltate.

CHOUILLOUX (*un pauc ridente e un pauc seriemente*) Si, oh! Ben! Considerate le uso al qual illos es destinate, io crede...

FOLLAVOINE On non pote saper, senior Chouilloux!
Le juvenes es inattente! Vos ha essite soldato...

CHOUILLOUX No, io es myope.

FOLLAVOINE Melio ancora! Vos vide le cosas ab un punto de vista melior. Io diceva que le soldatos ha le habitude de inaugurar allegremente tote lo que illes recipe in dotation... Ben, que vos imagina... Il ha sempre alicuno qui vole facer grande cosas... ille propone un punch colossal... in le vasos!... Le calor face fragmentar le smalt... le fragmentos cade in le liquido..., illes bibe, gluti. Ecce!... Le appendicitis!

CHOUILLOUX Euh, *là là!* Possibile?

FOLLAVOINE Eh! Non possibile, certe! Audi me, senior, audi un persona qui ha essite soldato! Nihil ferro smaltate! Si justo vos vole, prende gumma dur! Celluloide! Sia anque! Ben que, al fin, nihil pote competere con le porcellana. Su unic defecto es le fragilitate; ma, proque on ha eliminate iste inconveniente... Ma proque perder tempore in van parolas? Vos lo videra con vostre oculos (*Volente ir al scriptorio ma trovante se Chouilloux avante*) Pardon!

CHOUILLOUX (*qui non comprende e se displacia in le mesme*

senso in le qual Follavoine se displacia) Pardon!

FOLLAVOINE (*indicante le vaso super le scriptorio*) No, io vole...

CHOUILLOUX (*displaciante pro lassar le passar*) Ah! *Pardon!*

FOLLAVOINE (*prendente le vaso*) Vos videra qual soliditate. (*Altia le vaso como projectar lo a terra, ma renuncia*) No! ci, con le tapete, provarea nihil... ma ibi, in le corridor il ha le pavimento de quadrellos... Vos videra! (*parlante va a aperir le porta de fundo, e retorna retro presso Chouilloux, indicante le le punto ubi ille debe reguardar*) Ibi, senior Chouilloux! (*Chouilloux face pro ir illac, Follavoine le retene*) No, remane ci, ma reguarda ibi! (*Al momento de lancear le vaso*) Observa ben! (*Balanciante le vaso pro dar impeto*) Un!... Duol!... Tres! *Hop! Là!* (*Al momento in le qual ille dice "Là!" le vaso cade e va in pecias; le duo remane a bucca aperte, stupefacite*).

Chouilloux Illo se ha rumpite!

FOLLAVOINE Eh?

CHOUILLOUX Se ha rumpite!

CHOUILLOUX Ah!... se... se ha... rumpite.

CHOUILLOUX (*qui ha ite usque al porta*) Il non ha plus!
E non es un effecto optic.

FOLLAVOINE (*qui ha ite anque ille presso le porta*) No!
No! Illo es justo rumpite. Il es insolite! Io non comprende!

Proque, io vos lo jura, es le prime vice que isto eveni.

CHOUILLOUX (*va verso le medio del scena*) Forsan illo
esseva findite.

FOLLAVOINE (*sequente le*) Si, il pote esser! Comocun-
que iste experientia non me displace; illo prova que.., in
breve, da ration al proverbio “le exception confirma le
regula”. Proque, jammais se rumpe, jammais!

CHOUILLOUX Jammais?

FOLLAVOINE Jammais! Ben, io non sape; un vice
super mille.

CHOUILLOUX Ah! Un vice super mille.

FOLLAVOINE Si, e... e ancora! Vos lo videra subito!
(*Va al libreria*) Io ha un altere exemplar. (*Retorna con un
secunde vaso que ha prendite in le libreria*) Que vos non considera
le altere; illo habeva essite mal cocite.

CHOUILLOUX Si, illo esseva mal cocite.

FOLLAVOINE Ma certo. (*Reprende le position de antea,
presso Chouilloux*) Observa ben.., un.., duo... (*Se halta*) No!
Audi me, que vos mesme lo jecta! (*Le mitte le vaso in mano*).

CHOUILLOUX Io!

FOLLAVOINE Si!

CHOUILLOUX Ah? (*Follavoine se displacia un pauc a
dextra; Chouilloux va in su loco*).

FOLLAVOINE Que nos va!

CHOUILLOUX Si! (*Balanciante le vaso*) Un.., duo... (*Se halta emotionate*).

FOLLAVOINE Proque vos halta vos?

CHOUILLOUX Es le prime vice que io joca al bollas con un...

FOLLAVOINE Que nos va! Que nos va! Nihil pavor!
(*Pro assecurar le*) Io lo ha vos dicite: un super mille!

CHOUILLOUX Un! Duo! E tres! (*Lancea le vaso*).

FOLLAVOINE Hop! Là! (*Le vaso va in pecias. Anque iste vice le duo es stupefacite*).

CHOUILLOUX (*post un instante, va usque al porta a constatar le disastro*) Illo se ha rumpite!

FOLLAVOINE (*qui le ha sequite*) Se ha rumpite, si! Se ha rumpite!

CHOUILLOUX Duo super mille!

FOLLAVOINE Duo super mille, si! Audi me... io non comprende; il ha qualcosa que io non succede explicar me! Evidentemente il debe depender ab le modo de lancear le vaso; io sape... quando lo jecta mi prime obrero illo non se rumpe, absolutemente, jammais!

CHOUILLOUX Ah! Jammais?

FOLLAVOINE Jammais!

CHOUILLOUX (*radente a seder super le sofa, dum Follavoine clande le porta de fundo*) Il es multo interessante.

FOLLAVOINE Si, Oh! Ma... nos ancora.., es un altere...
On comprende, vos ha appreciate le differentia que existe
inter le porcellana frangibile e...

CHOUILLOUX ... le porcellana infrangibile.

FOLLAVOINE Sil... Totevia iste experimentos non es
sufficiente a dar vos un idea exacte del affaire.

CHOUILLOUX Ma si, ma si, io comprende benissime,..
E que! Illos es vasos identic, no? Solo que, in vice de rum-
per se, illos non se rumpe!

FOLLAVOINE Ecce!

CHOUILLOUX Multo interessante!

SCENA V

Follavoine, Chouilloux, Julie

59

JULIE (*veniente foras, bruscamente, ab su camera; illa es vestite como antea, ma non ha le situla*) Bastien, io te preca veni ibi!
Iste infante me face devenir folle! Io non succede! (*Audiente le le voce de Julie, Chouilloux se altia*).

FOLLAVOINE (*salta verso le marita, vivacemente, ma a voce bassa*) Ah! Tu ha perdiste le capite! Venir in iste stato! Ma
reguarda te! (*Indicante Chouilloux*) Le senior Chouilloux!

JULIE (*sin verter se verso Chouilloux*) Il non me importa del

senior Chouilloux!

CHOUILLOUX Eh?

FOLLAVOINE (*foras de se*) Ma no! Ma no! Io te preca!

(Presentante confusemente) Le senior Chouilloux! Mi marita!

CHOUILLOUX (*inclinante se*) Seniora!

JULIE (*rapidissime*) Si, bon die, Excusa me si io me presenta assi...

CHOUILLOUX (*galantemente ceremoniose*) Io vos preca, seniora! Un belle femina es sempre tal; qualcunque sia su veste!

JULIE (*sin prestar attention a lo que ille dice*) Multo gentil! Gratias! (*Al marito*) Io te preca, le infante non vole obedir! Quando on parla a ille de purgas...

FOLLAVOINE Si! Ben, tanto pejo! Il me displace, ma io parla de cosas serie con le senior Chouilloux! Io non pote occupar me del purgas de tu filio.

JULIE (*indignate, a Chouilloux*) Oh!... Ecce un patre, senior! Ecce un patre!

CHOUILLOUX (*non sapente cosa responder*) Si, seniora! Si!

FOLLAVOINE (*in tono imperative*) Io te preca ir a vestir te! Io ha vergonia pro te a vider in qual stato tu osa presentar te! Il besonia non haber alcun senso de dignitate...

JULIE Ah! Ben, si tu crede que io vole pensar al vestimentos in momentos como isto!

CHOUILLOUX (*con le tono de voler interessar se*) Ha vos un infante qui non sta ben, seniora?

JULIE (*in tono dolente*) Si, senior, si!

FOLLAVOINE (*altiante le spatulas*) Ma ille ha nihil, senior Chouilloux! Ha nihil!

JULIE Iste matino ille non ha ite.

CHOUILLOUX Ah? Ah?

FOLLAVOINE Eh! Ille ha un pauco de atonia intestinal.

JULIE Ille dice que es nihil! On vide que il non se tracta de ille!

FOLLAVOINE Oh, ben! Il suffice purgar le!

JULIE Si, oh! Io lo sape! Ma purga le, si tu succede! Il es a causa de isto que io te dice venir. Ma, il non ha periculo! Tote le labores difficile es pro me!

FOLLAVOINE Ma on non dicerea que es qualcosa grave.

CHOUILLOUX (*succutente le capite, gravemente*) Si, il non es grave; totevia, non es cosas a prender con legieressa!

JULIE Ah! Vide tu que dice le senior... qui sape.

FOLLAVOINE (*adulator servil*) Ah! Vermente, senior Chouilloux...?

CHOUILLOUX (*c. s.*) Eh si! Eh si! (*A Julie*) Le infante suffre ... que vos excusa le parola... de constipationes?

JULIE Plus tosto, si, plus tosto.

CHOUILLOUX Si? Eh! Ben... on debe esser attente a iste cosas! Proque un belle die, illos pote degenerar in enteritis, e alora pro sanar...!

JULIE (*al marito*) Ecce, ecce! Vide?

CHOUILLOUX Io pote parlar per experientia directe; le mie ha durate cinque annos!

JULIE (*instinctivamente movente le capite verso le camera ubi es Bébê*) Ah! (*In le movimento se verte verso Chouilloux*) Pobre car!

CHOUILLOUX (*inclinante se*) Gratias!

JULIE Que?

CHOUILLOUX Ah! Pardon, io credeva que il esseva a me que...

JULIE No!... No!

CHOUILLOUX Si, senioral! Cinque annos! Io lo habeva prendite al guerra!

JULIE Ah, es vos ex-combattente?

CHOUILLOUX No! Al guerra, al guerra! Al Ministerio del Guerra, io es functionario...

JULIE Ah! Ben!

FOLLAVOINE Ille es functionario del Ministerio...

JULIE Del guerra! Io ha comprehendite!

CHOUILLOUX Pro sanar me io ha debite ir tres annos a Plombières!

JULIE Ah! Alora pro Bébé, crede vos que Plombières...?

CHOUILLOUX Ah! No!... No, ille, a mi aviso, ha plus tosto un forma de enteritis ab constipation... pro ille esserea melio Chatel Guyon. La mie esseva un forma de enteritis... Ma pote nos seder nos?

FOLLAVOINE (*dum Chouilloux e Julie sede super le sofa*)
Certo, Senior Chouilloux! Tote isto es assi interessante!
(*Follavoine prende le sedia presso le scriptorio e lo porta presso le sofa; ille se sede*).

CHOUILLOUX Le mie, io diceva, esseva un forma de enteritis - pardona mi confidentia - de enteritis ab relaxamento.

JULIE Ah? Ah?

CHOUILLOUX Assi, Plombières esseva le solution.

JULIE (*qui pensa a lo que la interessa*) E... que on face a Chatel Guyon?

CHOUILLOUX (*aliquanto disconcertate*) Eh? A...? Io non lo sape, seniora; io non ha essite ibi. (*Retornante a lo que interessa a ille*) Ma a Piombières! Tote le matinos, ducha ascendente: un litro, un litro e medie.

JULIE Il va ben, si, a me non importa. Ma vos non sape si a Chatel Guyon...

CHOUILLOUX Ma no, seniora, io vos dice que io non ha essite ibi. (*Reprendente le curas de Plombières*) Facite le ducha, banio. Un banio de un hora. Pois massage...

JULIE (*qui vole retornar super lo que la interessa*) Si... si...

CHOUILLOUX Pois, le repasto. Toto legier; purées, timbal de ris, de semola...

JULIE Si, il va ben.., ma, a Chatel Guyon?

FOLLAVOINE (*altiante se enoiate*) Oh! Ma le senior Chouilloux te dice que ille non ha essite ibi!

JULIE Si, il me displace, ma...

FOLLAVOINE Ille pote parlar solo de Plombières.

JULIE (*con le maxime ingenuitate*) Ma a me importa nihil de su curas a Plombières.

CHOUILLOUX (*disconcertate*) Ah ?... Pardon!

JULIE Que vole tu que il me importa del curas a Plombières del Senior Chouilloux, si Bébé debera ir a Chatel Guyon! (*Altante se*) Le senior Chouilloux, qui es un persona intelligente, me comprende perfectemente.

CHOUILLOUX Ma si! Ma si!

JULIE Ille poterea anque parlar me de como on pisca le merlucio a Terra Nove, il esserea interessantissime; ma illo non haberea alcun relation con le sanitate de Toto.

CHOUILLOUX (*conciliante*) Evidentemente! Evidente-mente!

JULIE Io non ha venite ci pro audir historiettas, io debe purgar Bébé.

FOLLAVOINE (*qui ha superate le limite del tolerantia*) E il

va ben! Il va ben! Basta! Va e purga Bébé!

JULIE (*gentilissime, a Chouilloux*) Me excusara vos, ver,
senior?

CHOUILLOUX (*altiante se*) Io vos preca, seniora.

JULIE (*bruscamente al marito*) Alora, vole venir tu? No?

FOLLAVOINE Ah! No! No!

JULIE Oh! Que patre! Que patre!

FOLLAVOINE Si, il va ben! De accordo! E vesti te!

JULIE Si! Oh!... que patre! (*Exi*).

SCENA VI

Follavoine, Chouilloux

FOLLAVOINE (*verso le porta ab le qual ha exite su marita*)
Facer se vider in celle stato! Il es incredibile!

CHOUILLOUX Un femina multo gratiose, le seniora
Follavoine.

FOLLAVOINE Eh!... Deliciose, deliciose, senior
Chouilloux! Qualque vice es un pauco... ma, a parte isto,
deliciose. Vos ha potite vider la ben; io regretta que illa se
ha presentate assi, in veste de casa...

CHOUILLOUX Oh! Ma io intue benissime que con...
(Completa su pensata con un mimica que evoca le varie ingredientes del

“adornamento” feminin).

FOLLAVOINE Si, oh!... No, no. Assi... non pectinate.., con le buclatores... Le capillos, justo lo que es melio in illa!... Stupendel!... Undulate naturalmente!

CHOUILLOUX Ah?... Ah?

FOLLAVOINE Assi, si vos la vide assi...! Ma le coqueteria e illa non es de accordo!... Pois, illa crede deber se ocupar solo de su filio...

CHOUILLOUX (*vadente a seder super le confortabile ante le scriptorio*) In conclusion, le infante ha nihil!

FOLLAVOINE (*seque Chouilloux usque ante le scriptorio, al qual ille se appoia*) Ma nihil! Ma que prova vos a dicer lo a illa! Que vos audi me; ha parlate vos de Chatel Guyon? Ben, desde ora in avante illa parlara solo de Chatel Guyon!

CHOUILLOUX Oh! Io regretta, si, per causa mie!...

FOLLAVOINE Ma nihil! Totevia quando, post haber parlate de Chatel Guyon, vos ha comenciate a parlar la de vostre curas a Plombières, io, intra me, non succedeva a continer le surriso. (*Ride*).

CHOUILLOUX (*anque ille ride*) Il non la interessava in toto.

FOLLAVOINE (*ridente*) Ma nihil! Nihil!

CHOUILLOUX Oh! Povre seniora Follavoine! E io que...! Oh! (*Chouilloux ride. Dum ambes se torque de rider, le porta*

a sinistra se aperi bruscamente; appare Julie qui traina Toto con le mano dextre; illa ha un vitro in le mano sinistre e stringe contra le pectore un bottilia de aqua de Janos).

SCENA VII

Follavoine, Chouilloux, Julie, Toto (ha un veste de schola)

JULIE Ah! Si, eh? Ora tu le audira, tu patre! (*Illa lassa Toto pro clauder le porta pois illa le reprende per mano, e, sempre parlante, lo traina verso Follavoine*) Tu videra lo que te facera tu patre! Ille es furiose con te! (*Notante que Follavoine ride con Chouilloux, le da un colpo de pede in le tibia, e, displaciante Toto, le dice inter le dentes*) Ah! Io te preca!

FOLLAVOINE (*con dolor*) Ahi! Que il ha?

JULIE Io dice a Toto que le patre es furiose con ille e io te vide rider con Chouilloux!

67

FOLLAVOINE Que? Que? Que cosa altere il ha ancora?

JULIE Il ha que io te preca de facer obedir tu filio! Face me le placer de dar le le purga!

FOLLAVOINE Io!

JULIE Si, tu! (*Deponente le bottilia, e pois le vitro*) Ecce le bottilia! Ecce le vitro! Io renuncia! (*Sede super le sofa*).

FOLLAVOINE Ma isto es cosas que non me concerne!

JULIE Eh no! Tu es su patre! Tu debe facer le obedir!

FOLLAVOINE (*altia le oculos al celo, pois, a Chouilloux, con un suspiro de resignation*) Io vos demanda excusa, senior Chouilloux...!

CHOUILLOUX Es nihil!

FOLLAVOINE (*severemente, a Toto*) Que eveni, senioretto? Io es multo discontente de vos!

TOTO (*battente le pede e passante, con iste movimento, inter su patre e Chouilloux*) Il non me importa! Io non me vole purgar!

FOLLAVOINE Que ha tu dicite?

JULIE Ha tu audite? Ecce le responsa que ille me da desde medie hora!

CHOUILLOUX (*mittente amicalmente le mano super le spatula de Toto*) Como, mi car! Un belle juvene como tu... (*Toto se libera con un gesto impolite*).

FOLLAVOINE (*qui ha vidite le gesto*) Que?... Antea, dice bon die al senior!

TOTO (*obstinate, battente le pede*) Il non me importa! Io non me vole purgar!

FOLLAVOINE (*succutente le capite*) Ah si? Necuno demanda tu opinion! Dice un pauco, mal subjecto, crede forsitan tu...?

JULIE (*vidente maltrectar le filio, salta super le marito e le displacia bruscamente*) Ah! Basta, tu!

FOLLAVOINE Ah! Ben!

JULIE (*a Chouilloux*) Ma on debe purgar le! Ille ha un lingua assi blanc! (*A Toto*) Face vider le lingua al senior!

CHOUILLOUX (*complacente*) Un momento... *pardon...*
(*Mitte a terra un genu pro esser al altor de Toto; prende, ab le tasca del gilet le berillos, pois a Toto*) Que nos vide!

JULIE Face vider le lingua! (*Toto tira su lingua, nigre de tinta*).

CHOUILLOUX Oh! Io dicerea que es... nigre.

JULIE (*con un certe orgolio*) Ah! Ille ha scribite a schola!
(*Cambiante tono*) Ma ille ha un mal halito. (*A Toto, pulsante le capite verso Chouilloux*) Face “hhaah” sub le naso del senior!

CHOUILLOUX (*protegente se instinctivamente con le mano*)
No, gratias! No!

JULIE Que? Haberea vos pavor del halito de un infante?

CHOUILLOUX No! No!... ma...

JULIE E alora! (*A Toto, pulsante le, como antea, le capite verso le facie de Chouilloux*) Corage! Face “Hhahaah” sub le naso del senior!

CHOUILLOUX Ma no! Ma no! Io vos assegura, il non ha necessitate... (*sedente de nove e a Toto*) que cosa il ha, amico mie? Assi on obedi?... Como te appella tu? (*Gesto enoiate de Toto, qui non responde*).

FOLLAVOINE (*inclinante se super le scriptorio pro parlar a*

Toto) Responde! Como te appella tu?

TOTO (*obstinate*) Io non me vole purgar!

FOLLAVOINE (*con ira reprimite*) Oh! (*Gentil, a Chouilloux*) Ille se appella Toto.

CHOUILLOUX Ah?

FOLLAVOINE Es un diminutivo de Hervé .

CHOUILLOUX Ah! ?... Insolite... E... quante annos ille ha? Sex annos?

JULIE (*con importantia*) Septe annos, senior!

CHOUILLOUX Oh! Videl Vide! Septe annos! E tu te appella Toto! Quando on appella Toto e on ha septe annos, on non face tante historias pro prender un purga!

TOTO Il non me importa! Io non me vole purgar!

CHOUILLOUX Multo mal! Que respondera tu, alora, quando tu essera plus grande e debera ir al guerra?

JULIE (*attrahente a se Toto como pro proteger le*) Ah! Que vos tace!

TOTO Il non me importa! Al guerra io non va!

CHOUILLOUX Tu non va, tu non va!... Si il habera un guerra tu debera ir!

TOTO Il non me importa! Io emigrara in Helvetia! Con le cassa! Con le cassa!

CHOUILLOUX Eh?

JULIE (*coperiente le filio de basios*) Ah! Tresor!... Como es

intelligente tu!

CHOUILLOUX (*a Follavoine*) Complimentos!... Es vos qui le educa con iste ideas?

FOLLAVOINE (*vivacemente*) Ma no! Ma no! (*A Toto*) On non dice iste cosas! Ha tu comprendite... Hervé!

JULIE (*conducente Toto verso le sofa*) Ma lassa le in pace!
Non es iste discursos a facer a un infante de su etate. (*Sedente super le sofa con Toto inter le genus*) Toto es bon e rationabile; e pro facer placer a *maman*, prendera subito le purga. (*Parlante illa ha plenate le vitro con aqua de Janos, e, al ultime parolas, illa lo presenta a Toto*).

TOTO (*displaciante se ab le genus del matre*) Io non me vole purgar!

JULIE Ma il es necessari, car!

FOLLAVOINE (*veniente a seder super le sede presso le sofa*)
Vole tu esser rationabile, si o no?

TOTO (*liberante se*) No!

CHOUILLOUX (*qui se ha altiate, interveniente*) Mi car,
quando io habeva tu etate.., quando io esseva un infante... si mi genitores me diceva de facer un cosa, io...

TOTO Io non lo face!

FOLLAVOINE E JULIE Oh!

CHOUILLOUX (*stupefacite*) Que?

FOLLAVOINE (*saltante verso Toto e facente le passar retro*

se) Nihil! Nihil!

CHOUILLOUX Ah! Pardon! (*Va a seder super le confortabile a dextra del scriptorio*).

FOLLAVOINE (*furiouse, succutente Toto*) Ah! Basta! Tu me facera le placer de obedir immediatemente, ha tu comprendite? Non essera un infante como te qui...

JULIE (*interponente se e avellente le de mano le infante*) Ah! Tu es folle? Tu non volera maltrectar le infante, ora!

FOLLAVOINE Ma non ha audite tu? Ille le ha dicite...

JULIE Ben? Ille le ha dicite...! E con isto? Ille ha dicite justo! Toto sape le grammatical!

FOLLAVOINE (*indignate*) Oh!

JULIE (*imbraciante Toto*) Pobre mi tresor! (*Illa le conduce al sofa super le qual illa sedē*).

FOLLAVOINE Ah! No! Ah, ben! (*Sede irritate*).

JULIE (*a Toto que illa stringe con le bracio dextre, caressante le con le gena contra le genda*) Tu patre es mal! Per fortuna tu ha tu matre!

FOLLAVOINE (*furiose*) Ben! Multo ben! Mitter le in capite celle ideas!

JULIE (*prendente con le dextra le vitro que es super le tabula e passante lo al mano sinistre*) Ma certo! Maltrectar un infante qui non es in bon sanitate!

FOLLAVOINE Desde ora, tu sape, io me lava le manos.

JULIE (*sever*) Si, oh! (*A Toto, facente se dulcissime dum le presenta le vitro al labios*) Bibe le purga, tresor!

TOTO (*stringente le labios e displaciante le capite*) No, io non lo vole!

JULIE (*con le nares dilataate, le labios serrate, da un reguardo rabiose verso le marito, pois, facente un effortio, se addressa a Toto con tono supplicatori*) Sil... Pro facer me placer.

TOTO (*obstinate*) No! Io non lo vole!

JULIE (*mesme mimica de antea, con le marito e pois con Toto*)
Io te preca, tresor, prende le purga.

TOTO No...

JULIE (*stringente le dentes*) Oh! (*Jetante un reguardo rancorose al marito*) Ah! Quando tu te intromitte!

FOLLAVOINE (*stupefacite*) Io!

JULIE Si, tu! (*A Toto*) Audi, Toto! Si tu prende le purga *maman* te dara un pastilla al mentha!

TOTO No! Antea io vole le pastilla!

JULIE No, pois!

TOTO No, antea.

JULIE Oh!... E il va ben, sia! Nos te dara le pastilla
antea; ma pois tu prendera le purga!

TOTO Si.

JULIE Me lo promitte tu?

TOTO Si.

JULIE Me da tu tu parola de honor?

TOTO (*con un "si" equivoc*) Si!

JULIE Il va ben; io ha fide in te. (*A Follavoine qui ha le oculos al celo, in un gesto de resignation*) Papal! (*Vidente que Follavoine, distracte, non responde, bruscamente*) Bastien!

CHOUILLOUX (*machinalmente*) Bastien!

FOLLAVOINE (*como exiente ab un sonio*) Eh?

JULIE (*bruscamente*) Le buxo del pastillas!

CHOUILLOUX (*passante le requesta*) Le buxo del pastillas!

FOLLAVOINE (*con un suspiro de victima*) Ecce lo! (*Ha aperite le tiratorio e prendite le buxo; e a Chouilloux, e in le momento de dar le buxo a Julie*) Excusa me si io face assister vos a iste scena familial.

CHOUILLOUX Que jammais vos dice! Isto es interes-santissime!... Pro uno qui non ha filios.

FOLLAVOINE (*dante a Julie le buxo aperte*) Ecce le pastillas.

JULIE (*prendente un pastilla*) Gratias. (*A Toto*) Aperi tu parve e belle bucca, tresor (*Mittente le in bucca le pastilla*) Lâ!

FOLLAVOINE (*vadente a mitter le buxo in le tiratorio, a Chouilloux*) Il non es per isto que io habeva invitare vos pro le prandio!

CHOUILLOUX (*con indifferentia*) Ah! Ben!

JULIE (*a Toto*) Esseva bon le pastilla?

TOTO Si!

JULIE (*tendente le vitro*) Oh! E ora, tresor, bibe tu purga.

TOTO (*fugiente*) No, io non me vole purgar!

JULIE Que!

FOLLAVOINE Ecce! Ecce!

JULIE Toto, isto non es bon! Io te ha date le pastilla!

TOTO (*va verso le fondo*) Il non me importa, io non me vole purgar!

FOLLAVOINE (*retenente se con effortio*) Oh! Iste infante!
Iste infante!

JULIE (*furiouse, al marito, dum va a prender Toto*) Que, iste infante! Iste infante! In vice de adjutar me. Non vide tu mi stato? (*Ille prende Toto sublevante le per le axillas e le porta al sofa super le qual sede*).

FOLLAVOINE (*furiouse*) Que vole tu que io face!

JULIE (*va in le medio del scena*) Oh! Nihil! Nihil! (*Con amaritude*) Ah! Sanctos benedicte! (*Parlante, va verso su camera*).

75

FOLLAVOINE Eh! Que! Ubi va tu?

JULIE Ubi tu vole que io va! A provar un altere medio!
(*Arriva al ostio del porta, vertente se e indicante Chouilloux*) Oh!
Justo hodie tu debeva invitar gente a prandio! (*Face ruito claudente le porta*).

FOLLAVOINE (*altiante se como un resorto*) Oh!

CHOUILLOUX (*qui se ha altiate, a Follavoine*) Que?

FOLLAVOINE (*facente le ingenuo*) Que?

CHOUILLOUX Que ha dicite le seniora Follavoine?

FOLLAVOINE Nihil! Nihil!... Illa ha dicite “io non sape... a qual hora on potera prander”.

CHOUILLOUX (*con indifferentia e sedente se*) Ah!... Oh!
Ben!

FOLLAVOINE (*approximante se a Toto e facente le altiar ab le sofa tirante per le mano*) Il es vergoniose, Toto, mancar assi a proprie parola! Non es il ver, senior Chouilloux?

CHOUILLOUX (*prudente*) Oh! Io non dice plus ulle cosa!

FOLLAVOINE (*abassante se ante Toto pro mitter se a su altor*) Toto! Tu ha septe annos! Tu es un parve homine e tu non pote comportar te como un infante! Si tu bibe le purga io te facera un surprisa. (*Se altia*).

TOTO (*curiose*) Que?

FOLLAVOINE Ben, io te dicera ubi es le insulas Hebridas.

TOTO Oh! Il non me importa, io non vole saper lo.

FOLLAVOINE Tu face mal! (*Inter le dentes*) Post tote lo que io ha facite pro trovar los! (*A Toto*) Illos es al nord del Scotia.

TOTO (*indifferentie*) Ah!

FOLLAVOINE E pois il ha anque alteres, in le Menalè... in le Malanà... Manelè... Ah! Al diabolo! In breve, tu ha le

insulas del nord del Scotia e illos suffice! (*Lassa Toto e va verso dextra*).

TOTO (*retenente le per le bordo del redingote*) E le laco Michigan?

FOLLAVOINE (*stupefacite*) Que!

TOTO Ubi es le laco Michigan?

FOLLAVOINE (*repetente machinalmente*) Ubi es le laco Michigan!

TOTO Si!

FOLLAVOINE Oh! Io habeva comprendite ben! (*A parte*) Como enoia con demandas iste infante. (*A Chouilloux*) Dice me.., sapete vos ubi es le laco Michigan?

CHOUILLOUX Le laco Michigan?

FOLLAVOINE Si!

CHOUILLOUX Ma... illo es in America! ... in le Statos Unite!

FOLLAVOINE Ma si!

CHOUILLOUX ... in le stato del Michigan!

FOLLAVOINE Del Michigan! Ecce, io non rememora-va le nomine del Stato!

CHOUILLOUX Le laco Michigan! Dece annos retro io ha facite un banio intra!

FOLLAVOINE No! Vos? (*A Toto bassante se verso ille e indicante le Chouilloux*) Lo vide, Toto! Tu cercava le laco

Michigan, ben, iste senior ha facite le banio intra! Post isto io spera tu essera rationabile e prendera le purga!

TOTO (*fugiente e vadente pois super le sofa*) No! Io non vole!

FOLLAVOINE (*altiante le oculos al celo*) Oh!

CHOUILLOUX Ah! Ille es un infante qui ha voluntate!

FOLLAVOINE (*con conviction*) Ah! Si, ille lo ha!

JULIE (*arrivante con un secunde vitro equal al prime e vadente usque al parve tabula*) Ecce, io ha portate un altere vitro!

(*Plenante le vitro con aqua de Janos*) E Bébé bibera su aqua de Janos... (*deponente le bottilia, prendente Toto e vadente con ille verso le marito*)... proque *papa* prendera un belle vitro anque ille!

FOLLAVOINE (*con un tremor*) Que!

JULIE (*al marito, mittente le vitro sub su naso*) Non es il ver?

FOLLAVOINE (*vadente retro le scriptorio pro proteger se*) Io! Jammais! Io non lo vole, gratias!

JULIE (*bruscamente, a medie voce*) Ah! Io te preca! Tu non dicera no!

FOLLAVOINE Absolutemente io non vole purgar me!
Bibe lo tu, tu belle vitro, si il te face placer!

JULIE Oh! Tu pote facer non mesmo isto pro tu filio?

FOLLAVOINE (*repulsante le vitro que Julie le mitte obstinatamente ante le labios*) Pro mi filio! Pro mi filio! Ille es anque le tue!

JULIE Ecce! Tote le *corrées* a me, eh! (*Deponente le vitro*) Si,

tote le *corrées!* Il te sembla que io non ha facite assatis pro ille deposit ille ha nascite?... E super toto antea! ... Il te sembla que non sia assatis haber le portate in sino novem menses! (*Passa ante Toto e va un pauco a sinistra*).

FOLLAVOINE (*enoiate*) Oh! In sino! Que cerca tu! (*Sede super le scriptorio*).

TOTO *Maman!*

JULIE Que?

TOTO Proque ha essite tu a portar me in sino? Proque non ha essite *papa*?

JULIE (*sublevante Toto e portante le super le sofa super le qual illa sede con ille*) Ah! Proque... proque, tu patre! Proque jam-mais nos pote haber un adjuta ab ille... ! ... in ultra, ille sapeva que il haberea occurrite a me... alora...!

FOLLAVOINE (*a Chouilloux*) Io demanda vos si isto es cosas a dicer a un infante.

TOTO (*al matre*) Tu debeva prender un altere *papa*.

FOLLAVOINE (*furiouse*) Ecce: tu debeva prender un altere *papa!* Amusante!

JULIE Oh! Tu sape, un homine o un altere...!

TOTO Ah! Io non essera assi!

JULIE (*imbraciante le*) Tresor! Tu ha corde!

FOLLAVOINE (*a Chouilloux*) Cosas de folles, senior Chouilloux! De folles!

CHOUILLOUX Ma no, ille es gratiose! (*Altante se e observante Toto ab lontano*) Le infantes dice certe cosas...!

JULIE (*a Toto*) Tu vide le differentia inter un patre e un matre! Tu patre non vole purgar se pro te.

TOTO Il non me importa! Io non vole que ille se purga!

FOLLAVOINE (*vadente usque al sofa*) Ehè!... Audi tu? Ille es plus rationabile que te.

CHOUILLOUX (*vadente a su vice verso Toto*) Ehè! Ille non vole facer purgar su *papa!*

TOTO (*indicante Chouilloux con un digito*) Io vole facer purgar le senior!

FOLLAVOINE Eh!

CHOUILLOUX (*arretrante instinctivamente*) Que!

JULIE (*felice de usar iste occasion pro facer placer al filio*) Vole tu que nos face biber le senior? Ben nos lo facera biber! (*Illa prende le vitro plen que ha remanite super le tabula e accompaniate per Toto, va verso Chouilloux*).

FOLLAVOINE (*interponente se*) Ah! Tu non pensara un cosa simile!

JULIE (*displaciante le e passante con Toto*) Silentio! Lassa me facer!

CHOUILLOUX (*al centro del scena murmurante inter le dentes*) Ma iste infante es un peste! Oh!

JULIE (*con le vitro in mano*) Prende, car senior Chouilloux!

(*Illa le mitte le vitro al labios justo in le momento in le qual ille dice: "Es un peste! Oh!" in modo que aspirante le exclamation ille su malgrado bibe un gorgata).*

CHOUILLOUX Ah! Pouah!

JULIE (*accompianate per Toto avantiante verso Chouilloux, tendente le vitro*) Sia gentil, bibe un gorgata pro facer placer a Toto (*le porta de nove le vitro al labios*).

CHOUILLOUX (*spuente*) Ah! Pfutt! (*Arretrante verso dextra dum Julie avantia verso ille*) Ma no! Io regratia vos!

FOLLAVOINE Ah! Tu ha perdite le capite!

JULIE (*a Chouilloux*) Oh! Un pauco! Medie vitro sufficera!

CHOUILLOUX Ma no, seniora! Io preca vos!... il me displace!

FOLLAVOINE Ma que te veni in mente! Le senior Chouilloux non ha venite ci pro purgar se!

JULIE Eh! Quante historias pro un pauco de aqua de Janos!

CHOUILLOUX Io lo sape, lo sape... ma...

JULIE Io comprehenderea si vos esseva un infante, ma un persona grande! (*Suadente*) Senior Chouilloux... (*Le mitte le vitro sub le naso*).

FOLLAVOINE Julie!

CHOUILLOUX Ma no, seniora! Io es vermente displa-

cente, ma un purga...! Io ha dicite vos que io es debile de intestinos, io non pote!

FOLLAVOINE Ma on comprende!

JULIE Il va ben, si, ma un medie vitro de aqua de Janos non potera facer mal a vos!

FOLLAVOINE Julie! Julie!

JULIE E pois, francamente, inter le sanitate de Toto e vostre intestinos il me sembla que...

FOLLAVOINE Julie, io te preca!

CHOUILLOUX Comocunque, seniora, io assecura vos,,, que io non sape usque a qual punto un purga pote juvar a vostre senior filio.

JULIE (*inter le dentes a Chouilloux*) Ah! no, io preca vos! Ma como pote vos dicer cosas simile ante un infante! Ah! Isto es troppo!

FOLLAVOINE Julie! Julie!

CHOUILLOUX Io demanda vos excusa, seniora! Si io...

JULIE (*sub le naso a Chouilloux*) Vos vide tote le effortios que io debe facer con Bébé, le miraculos de diplomacia al quales io me debe appellar...

FOLLAVOINE Julie! Julie!

JULIE ... e vos veni a dicer le que le purga non le fa ben!

CHOUILLOUX Ma no, ma no! Io credeva...

JULIE (*quasi mangiante le le naso*) Io credeva! Credeva!

FOLLAVOINE Julie! Julie!

JULIE Que cosa sape vos? Ubi vos lo ha apprendite?

Durante le cura de Plombières? Ma si le cura de Plombières es tote un altere cosa, tote un altere cosa!

CHOUILLOUX Audi me, seniora, io retira lo que io ha dicite!

FOLLAVOINE Io te preca, Julie! Basta!

JULIE (*vadente al extreme sinistra sequite per Toto*) Ma si! Il es assi! Me intromitte forsan io con vostre marita qui ha facite devenir vos cornuto con le cosino Truchet? (*Illa depone le vitro que ha in mano super le parve tabula*).

CHOUILLOUX (*saltante*) Cornuto!

FOLLAVOINE (*inter le dentes*) Oh! Malediction! (*Sin preocupar se de Chouilloux, Julie ha sublivate Toto e le ha facite seder super le sofa, pois illa sede presso ille.*)

CHOUILLOUX Que ha vos dicite? Mi marita! ... Truchet!

83

FOLLAVOINE Il non es ver, senior Chouilloux! Non es ver!

CHOUILLOUX (*displaciante Follavoine*) Lassa me! Lassa me! Ah... Ah!.. Io suffoca! (*Vide le vitro lassate antea per Julie super le tabula, se hasta, lo prende e bibe avidemente*).

FOLLAVOINE Ah!

TOTO (*vidente lo que eveni, indicante Chouilloux al matre*)

Maman! Maman! (va usque retro le scriptorio e pois super le confortabile del patre).

JULIE (*ab su loco, a Chouilloux, dum ille gluti le purga*) Ah!
Ben... vos non poteva facer lo subito... in vice de facer tante historias!

FOLLAVOINE (*terrorisate*) Senior Chouilloux, io vos preca! (*Le facie de Chouilloux se contrahe improvisoemente; ille aperi le oculos; le purga le contrahe le stomacho; ille jecta regardos desperate a dextra e a sinistra... pois, improvisoemente, rememorante ab ubi Follavoine extraheva le vasos de nocte, ille se hasta como un roccetta verso le libreria. Follavoine, intuente le pensata de Chouilloux, le curre retro*) No! Non ibi! Il non ha plus vasos! Il non ha plus! (*Pulsante le verso le porta a sinistra*) Ibi! Ibi! (*Chouilloux se hasta in le camera*).

SCENA VIII

Julie, Follavoine, Toto

84

FOLLAVOINE (*verso le marita, post haber claudite le porta*) Ah! Io me allegra! Belle cosas! Ecce que sape facer, tu! (*va nervosemente*).

JULIE (*altiante se e vadente a dextra*) Ille non debeva mitter le naso in cosas que non le interessa!

FOLLAVOINE (*vadente in le medio del scena*) Dicer a celle infortunate que ille es...

JULIE (*sedente super le confortabile*) Que? Forsan non es ille tal?

FOLLAVOINE Iste non es un ration pro dicer lo a ille!
TOTO *Maman!*

JULIE Que, tresor? Vole tu prender le purga?

TOTO No!... Que cosa es un... cornuto?

JULIE (*con un expression sarcastic*) Ah? (*Indicante le porta ab le qual ha exite Chouilloux*) Es le senior qui ha justo exite ab ci.

FOLLAVOINE (*qui ha continuato a camminar a grande passos in le camera, vertente se bruscamente*) Ma no! Ma no! Es iste cosas a dicer a un infante?

JULIE Si ille habeva bibite subito, quando io lo ha demandate a ille, nihil haberea evenite!

FOLLAVOINE Es impagabile, tu! Un purga!.

JULIE Oh!... Quando on es invitato in un casa, on prende lo que es nos offerite! Non ha education, tu Chouilloux! Es le prime vice que ille veni in casa nostre e parla nos de su intestinos! Ma ubi ha essite educate ille?

FOLLAVOINE (*va in le medio de scena*) Ma tu le ha demandate de purgar se!

JULIE (*altiante se e vadente al marito*) Io le ha demandate de purgar se? Il non me importa que ille se purga! Io le ha

demandate de biber un vitro de aqua de Janos! Io non le ha dicite de purgar se! (*se altia prendente Toto e va con ille a dextra*).

FOLLAVOINE Ma iste mesmo le purga!

JULIE (*sedente super le confortabile con Toto inter le genus*) Ah!
Ben, isto concerne ille. Lo ha bibite ille si o no, le purga? E alora que ille non enoia nos! (*On audi sonar*).

FOLLAVOINE Ah, si, il non ha que dicer!... Tu me ha date un belle adjuta pro le concession del fornitura del vasos militar!

JULIE Ecce!... Ecce tote lo que tu saper pensar!

FOLLAVOINE E ora, como remedia io?

SCENA IX

Julie, Follavoine, Toto, Rose, le seniora Chouilloux, Truchet

ROSE (*annunciante*) Le seniora Chouilloux! Le senior Truchet!

FOLLAVOINE Ah! No! No! Recipe les tu! Io, post quanto ha evenite, io non les vole vider! (*Va verso le porta*).

JULIE (*altiante se*) Eh? Ma no! Ma no! Bastien ! ... Io non les cognosce!

FOLLAVOINE Il non me importa! Arrangia te! (*Exi*).

SENIORA CHOUILLOUX (*entrante vivacemente, sequite*

per Truchet) Le seniora Follavoine, non es il ver?

JULIE (*stupefacite*) Eh? No!... Si! (*Toto se cela retro le matre, tenente le bordo del sortita de banio ante se*).

SENIORA CHOUILLOUX Oh, seniora! Felicissime!
(*Alludente al vestimentos de Julie*) Io timeva que nos esseva in retardo; in vice io vide...

JULIE (*turbate*) ... No!... No!... Excusa me, io... io non ha ancora habite le tempore de vestir me...

SENIORA CHOUILLOUX Ma como! Il preca vos!... Non es le caso de facer ceremonias... (*Presentante*) Le senior Truchet, mi cosino, que vos ha gentilmente invitare...

TRUCHET Seniora, io es confuse per mi intrusion... per le prime vice qui ha le honor...

JULIE Ma io preca vos!

SENIORA CHOUILLOUX (*vidente Toto sub le reste del matre*) Es vostre, seniora, iste deliciose feminetta?

JULIE (*facente rido Toto*) Si!... Si... Ma ille es un masculine.

SENIORA CHOUILLOUX (*stupefacite*) Ah? Ah? (*Como justification*) A lor etate.., non es il ver ?... Illes non se distingue.

JULIE Jam.., eh!... Si!

TRUCHET E le senior Follavoine, il non ha?

JULIE (*indicante le porta*) Si!... Es... ibi!... Es ibi!

TOTO (*interveniente, ingenuamente*) Con le cornuto!

JULIE (*tirante vivamente Toto retro se*) Oh!

SENIORA CHOUILLOUX Como?

JULIE Nihil! Nihil! Es... ille es un empleato de mi marito.

SENIORA CHOUILLOUX (*torquente se de rider*) Qui se appella Cornuto! Ah! Que nomine regrettabile!

JULIE (*con un surriso fortiate*) Non es il ver?... Non es il ver?

TRUCHET Illo es difficile a portar se!

JULIE Si... Si...!

SENIORA CHOUILLOUX (*c. s.*) Ma que nomine!
Cornuto! (*Sin haltar se*) A proposito, mi marito, ille deberea jam esser arrivate!

JULIE Si... Si! Es... ibi.

SENIORA CHOUILLOUX Ah!... Con illes!

JULIE Illes? Illes qui?

TRUCHET Ma, con le senior Follavoine e le senior Cornuto.

JULIE Ah!... Si... Si!... Vole ben seder, io preca vos! Sede!
(*Le seniora Chouilloux va pro seder super le sofa, dum Truchet va pro prender le sede. In iste momento le porta se aperi e entra Chouilloux sequite per Follavoine. Illes parla contemporaneemente*).

SCENA X

*Julie, Follavoine, Toto, le seniora Chouilloux, Truchet, Chouilloux,
Follavoine*

FOLLAVOINE Senior Chouilloux! Io jura vos...!

CHOUILLOUX No, lassa me! Lassa me!

SENIORA CHOUILLOUX (*va verso le marito*) Ah! Ad-héaume!

CHOUILLOUX Vos! Miserabile!

TRUCHET E SENIORA CHOUILLOUX (*stupefacite*)
Que?

FOLLAVOINE (*retro le sofa*) Mi Deo!

CHOUILLOUX (*indicante le marita*) Ecce la! Ecce la! Le adultera!

SENIORA CHOUILLOUX Io!

CHOUILLOUX (*avantiante verso Truchet*) Ecce, le amico traitor!

TRUCHET Amico mie!

CHOUILLOUX (*arrivate in le medio del scena, aperi le redin-gote offerente le pectore*) Ecce lo le...! Ecce lo!

FOLLAVOINE (*qui, passante retro le altere personages, ha attingite Chouilloux*) Mi Deo! Mi Deo!

SENIORA CHOUILLOUX Ma tu es insanite, car!

TRUCHET Ma qui ha dicite vos...?

CHOUILLOUX Qui me lo ha dicite? Ecce! (*Indicante Follavoine a su dextra*) Demandala al seniora! (*Indicante Julie a su sinistra*).

SENIORA CHOUILLOUX (*vadente verso le marito*) Car...!

CHOUILLOUX (*displaciante la*) Retro, seniora! Io non vole plus vider vos. (*Passante a Truchet*) Quanto a vos, senior, vos recipera mi testes! (*Prende su cappello*).

SENIORA CHOUILLOUX (*bastante retro ille*) Car, io te preca, audi me!

TRUCHET Chouilloux, amico mie...

CHOUILLOUX No! (*Exi sequite per le marita*).

TRUCHET (*affrontante Follavoine*) Ha essite vos a dicer lo?

FOLLAVOINE Ma no! Ha essite un miscomprehension!

TRUCHET Il va ben. Vos me dara satisfaction. (*Le da un claffo*).

FOLLAVOINE (*qui prova multo dolor*) Malediction!

TRUCHET Io expecta vostre testes! (*Exi furiose*).

FOLLAVOINE (*tenente se le gena*) Oh! Mundo fur! Oh!

JULIE (*post un pausa, le manos super le flancos, fulminante le marito con un reguardo disdignose*) Ah! Ben! Tu es contente!

Ecce cosa tu dona nos con tu inventiones!

FOLLAVOINE (*stupefacite*) Io! Io!... Tu osa dicer que ha essite io!

JULIE (*altiante le spatulas*) On comprende! Si tu non
habeva invitare tote celle gente a prandio!

FOLLAVOINE Io! Io!

JULIE Ah! Lassa me in pace! Tu sape crear solo problemas! (*Illa exi furiose ab le porta*).

FOLLAVOINE Es culpa mie! Es culpa mie! Io ha un
duello per illa, e es culpa mie! (*Lassante se cader super le sofa*)
Oh! No, no, celle femina me facera morir! (*Suffocante per le
indignation, vide presso se, super le parve tabula, le altere vitro de
aqua de Janos. Lo prende e lo bibe in un sufflo*).

TOTO (*reguardante le patre biber le purga, felice*) Oh!

FOLLAVOINE Ah! Pouah! (*Se hasta como un folle verso su
camera*).

SCENA XI

Toto, Julie, puis Follavoine

91

TOTO (*quando le patre exi face claccar le digitos allegremente*)
Magnific! (*Va al tabula, prende le vitro que le patre ha vacuate, lo
reverte pro assecurar se que illo es vermente vacue; puis, facente de nove
claccar le digitos*) Magnific! Magnific! (*Currente, con le vitro in
mano, aperi le porta e clama*) Maman! Maman!

VOCE DE JULIE Que il ha?

TOTO *Maman! Veni!* (*Retorna in le medio del scena*).

JULIE (*entrante e attingente Toto*) Que vole tu, tresor!

TOTO (*con un disinvoltura disconcertante*) Vide ! ... Io ha
bibite! (*Tende le vitro*).

JULIE Que?

TOTO (*revertente le vitro pro facer vider que illo es vacue*) Le
purga!

JULIE (*geniculante se ante le filio*) Tu ha bibite! Ah! Tresor,
como tu ha essite brave! Ha tu vidite? Illo non esseva pois
assi mal!

TOTO (*con un surriso malitioso*) Oh! No!

FOLLAVOINE (*irrumpente. Ha le paletot, e le cappello*) No!
No! Io va via! Io lassa le casa! (*Va al scriptorio prende alicun
papiros que, nervosamente, mitte in un bursa*).

JULIE (*sin notar le stato in le qual es le marito*) Bastien! Bébé
ha prendite le purga!

FOLLAVOINE Il non me importa! (*Exi furiose*).

JULIE (*indignate*) Ille non se importa!... Ille non se im-
porta! (*A Toto*) Ecce tu patre! Ille non se importa! Ah! Pro
fortuna, tu ha tu matre! Ama la, tresor, ama la multo! (*Coperi
Toto de basios*).